

JAARVERSLAG

**20
15**

MUSEUM DE
FUNDATIE

INHOUDSOPGAVE

Missie en doelstellingen	5
Directieverslag	10
Verslag van de Raad van Toezicht	16
Bezoekersaantallen	23
Bedrijfsvoering	34
Tentoonstellingen	36
Publicaties	54
BankGiro Loterij, Sponsors, Fondsen, Vrienden	57
Overige activiteiten	59
Collectie	62
Bibliotheek en documentatie	72
Publiciteit	74
Educatie en voorlichting	81
Personeel en organisatie	85
Organogram	88
Financiën	90
Contact	96
Colofon	97

MISSIE EN DOELSTELLINGEN (BELEIDSPAN 2013-2016)

Missie

“Een overgave aan de beste uitingen van de menselijke geest uit alle tijden en volkeren voert naar een hoger niveau en brengt rust. Het betekent een verrijking, waar men lang met vreugde aan terug denkt”

Dirk Hannema

Een topcollectie beeldende kunst, aansprekende tentoonstellingen in de kwalitatief hoogwaardige gebouwen, Paleis aan de Blijmarkt en Kasteel het Nijenhuis. Museum de Fundatie is een dynamisch museum en wil de passie voor de beeldende kunst overbrengen op een groot en breed publiek.

Doelstellingen

Museum de Fundatie is een propagandist voor de beeldende kunst en wil zoveel mogelijk mensen de gelegenheid bieden in aanraking te komen met kunst en cultuur. Op zijn twee schitterende locaties in Zwolle en Heino/Wijhe toont Museum de Fundatie de volledige bandbreedte van zijn collecties. Daarnaast is er een aansprekend tentoonstellingsprogramma, dat zich inhoudelijk baseert op de collecties en het hele spectrum van (potentiële) museumbezoekers wil aanspreken. Veel aandacht is er voor het gelijktijdig programmeren van publiekslievelingen en meer specialistische tentoonstellingen.

Museum de Fundatie wil een breed palet van publieksgroepen aan zich binden. Van kunstgeïnteresseerden, scholieren, wetenschappers, kunstenaars tot verblijfstoeristen en dagrecreanten. Door het laagdrempelige tentoonstellingsprogramma heeft Museum de Fundatie zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een museum waar publiek voor het eerst geconcentreerd kennis maakt met beeldende kunst. Museum de Fundatie legt veel nadruk op goede educatie, die in nauwe samenwerking met scholen en educatieve organisaties wordt ontwikkeld en verspreid.

Museum de Fundatie presenteert zich landelijk en internationaal en is sterk verbonden met het Oost-Nederlandse en Overijsselse cultuurleven. Sinds 1958 gevestigd in Kasteel het Nijenhuis en sinds 2005 uitgebreid met een tweede vestiging in Zwolle is het museum een vast en geprononceerd onderdeel van de Overijsselse en Zwolse identiteit.

Museum de Fundatie wil zijn aantrekkingskracht op grote bezoekersstromen gebruiken ten faveure van de groei en bloei van Overijssel en Zwolle. Op cultureel gebied is Museum de Fundatie een plek waar creatief talent zich kan ontwikkelen. Een plek van inspiratie en een podium. Op het gebied van economie, vestigingsklimaat, provincie- en stadsmarketing is Museum de Fundatie een culturele motor met hoog rendement. Museum de Fundatie onderhoudt een groot netwerk van ondernemers, overheden en culturele collegae en staat midden op het maatschappelijk speelveld.

Museum de Fundatie zorgt goed voor zijn collecties. Verantwoord tentoonstellen en opslaan, maar ook deugdelijk ontsluiten en door acquisities uitbreiden, restaureren en verbeteren hebben voortdurende aandacht.

Museum de Fundatie heeft een effectieve en transparante organisatie, waarin de door de overheden geïnvesteerde subsidiegelden, gelden van fondsen en sponsorbijdrages door het bedrijfsleven een optimaal rendement hebben. Het museum en zijn besturingsmodel voldoen aan de principes en best practice-bepalingen van de Code Cultural Governance: goed bestuur, adequaat toezicht en transparante verantwoording.

Museum de Fundatie streeft in zijn activiteiten naar duurzaamheid: presteren met respect voor mensen en binnen ecologische randvoorwaarden.

Museum de Fundatie is open, extern gericht en deelt zijn kennis met zijn collegae in stad en provincie.

Museumles collectie.

MUSEUM DE FUNDATIE DANKT

Zwolle

**DOOR HET NIET AFLATENDE ENGAGEMENT VAN DE PROVINCIE OVERIJSEL EN DE GEMEENTE ZWOLLE
HEEFT MUSEUM DE FUNDATIE EEN STEVIGE BASIS OM ZIJN ACTIVITEITEN TE ONTPLOOIEN.**

DIRECTIEVERSLAG

Museum de Fundatie kijkt terug op een buitengewoon succesvol jaar met veel bezoekers, een spannend tentoonstellingsprogramma en belangrijke aankopen.

In 2015 werden de twee vestigingen van Museum de Fundatie in totaal 310.000 keer bezocht. 265.000 voor de Fundatie Zwolle, 45.000 voor Kasteel het Nijenhuis, Heino/Wijhe. 2015 was daarmee het beste jaar ooit. Een stijging van 18% ten opzichte van het vorige recordjaar 2014 (262.000).

Museum de Fundatie kende een dynamisch tentoonstellingsjaar met in Zwolle:

Closer - Het megarealisme van Tjalf Sparnaay, In Search of Meaning - Mensbeelden in globaal perspectief, Cremer in verf 1954-2014, Sluifjters' Grote Oorlog, Gevaar & Schoonheid - Turner en de traditie van het sublieme, Barbara Klemm - Tussen Willy Brandt en Andy Warhol, Ellen Auerbach - Berlijn • Tel Aviv • New York. Een fotografische wereldreis en Nick & Simon - Open.

In Het Nijenhuis in 2015: *Adam's en Eva's - Late portretten van Paul Citroen, Yasser Ballemans - Weapons of choice, Unseen eye - fotografie van Jan Cremer, Tegenvoeters - Cornelius Rogge & Pjotr Müller, VIVO van Caspar Berger en Met huid en haar, portretten van Annemarie Busschers.*

Verder nam Museum de Fundatie deel aan de eerste editie van het De Wereld Draait Door Pop Up Museum in het AllardPierson Museum in Amsterdam. Was het museum voor het zesde achtereenvolgende jaar aanwezig op LowLands in Biddinghuizen en had de Fundatie gedurende het hele jaar presentaties van de collectie in permanente en tijdelijke FUNDATIEfusions in Zwolle, Hardenberg, Almelo en Holten.

Het tentoonstellingsprogramma was veelzijdig, precies zoals het museum zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Met name de combinaties van tentoonstellingen voor specialisten en tentoonstellingen voor een breed publiek hebben nieuwe stromen bezoekers naar de Fundatie gekregen. De gelijktijdige programmering van Turner en Nick & Simon zorgde voor veel gezinsbezoek.

BankGiroLoterij

WIN MEER, BELEEF MEER

OOK IN DE PERIODE 2013-2017 MAAKT MUSEUM DE FUNDATIE DEEL UIT VAN DE BENIFICIËNTEN-FAMILIE VAN DE BANKGIRO LOTERIJ. MET GELDEN VAN DE BANKGIRO LOTERIJ DOET HET MUSEUM AANKOPEN EN MAAKT HET MUSEUM DE COLLECTIE VOOR EEN BREED PUBLIEK TOEGANKELIJK. MUSEUM DE FUNDATIE KON IN 2015 EEN SERIE WERKEN VAN JAN CREMER VERWERVEN MET STEUN VAN DE BANKGIRO LOTERIJ, WAARONDER ZIJN MEESTERWERK, 'LA GUERRE JAPONAISE'. DE BANKGIRO LOTERIJ IS VAN GROOT BELANG VOOR HET BEHOUDEN EN VERGROTEN VAN DE KWALITEIT VAN HET CULTURELE AANBOD IN NEDERLAND.

Ralph Keuning en Imme Rog, managing director BankGiro Loterij.

De grote hoeveelheden bruiklenen, vaak uit het buitenland en in toenemende mate ook intercontinentaal, stellen bijzondere eisen aan het museum en vragen om grote investeringen in de budgetten van het tentoonstellingsprogramma. Vooral voor *Gevaar & Schoonheid - Turner en de traditie van het sublieme* en *In Search of Meaning - Mensbeelden in globaal perspectief* kwam kunst van over de hele wereld naar Zwolle. Met het toenemen van het ambitieniveau zien we dan ook een tendens waarin de kosten van de tentoonstellingen de afgelopen jaren steeds verder stijgen. Zij worden gecompenseerd door een toename van de inkomsten, die voornamelijk samenhangt met de forse groei in de publieke belangstelling. Museum de Fundatie opereert in een internationaal netwerk en heeft zijn positie daarbinnen in 2015 aanzienlijk versterkt en zo het kader geschapen voor stabilisatie op een hoog niveau.

De veelbesproken samenwerking met Tate, Londen en Rijksmuseum Twenthe rond de Engelse romanticus William Turner heeft geleid tot een opwindende, veel bediscussieerde tentoonstelling rond gevaar en schoonheid. De dubbeltentoonstelling was gelijktijdig te zien in Zwolle en Enschede en kon rekenen op grote publieke belangstelling en lovende recensies. Naast meer dan twintig werken van Turner kwam er ook een uniek schilderij van de Duitse romanticus Caspar David Friedrich naar Zwolle.

De collectie van de Fundatie werd uitgebreid met acht werken van Jan Cremer waaronder *La Guerre Japonaise*. Dit iconische werk uit 1960 symboliseert exemplarisch de strijd tegen onderdrukking. De verwervingen kwamen tot stand met steun van de BankGiro Loterij en de Provincie Overijssel. Museum de Fundatie bezit en beheert nu de belangrijkste collectie schilderijen van de in Enschede geboren Jan Cremer. De overzichtstentoonstelling aan zijn werk gewijd in de zomer van 2015 was voor velen een onverwachte ontdekking van de schilder Cremer, die toch vooral geassocieerd wordt met zijn literaire oeuvre. Verder werd een beeld aangekocht voor de collectie van de Provincie Overijssel van de hand van Hans van Houwelingen. Dit werk, met de titel *De kunst van waarde* is een locatiewerk vervaardigd voor Kasteel het Nijenhuis. Ook mocht Museum de Fundatie zich verheugen op een reeks schenkingen met werk van onder andere Paul Citroen, David Bade en Ans Markus.

Door onderzoek van het Rijksmuseum kon een anoniem vanitasstilleven uit 1627 uit de Fundatie collectie worden toegeschreven aan Jan Lievens. Een belangrijke ontdekking die werd gepresenteerd in het Pop Up Museum van De Wereld Draait Door.

De grote bezoekersstromen stelden bijzondere eisen aan de medewerkers, gebouwen en installaties. Door stelselmatig te blijven investeren in deskundigheid van het team en verbeteringen van de beide huizen is Museum de Fundatie goed in staat om ook in de toekomst zijn gasten in groten getale te verwelkomen.

MUSEUM DE FUNDATIE DANKT

Rabobank

nysingh
advocaten-notarissen

ÈPOS | PRESS

Hemmink

Windesheim

O. DE LEEUW GROEP

deltion
college

W
WAANDERS

Museum de Fundatie kijkt terug op jaren van groei en stelselmatige doorontwikkeling. Wij constateren dat de vaak als eigenzinnig getypeerde collectie en dito tentoonstellings-programmering een onderscheidend en sterk profiel hebben veroorzaakt in binnen- en buitenland. Museum de Fundatie bouwt verder op deze weg vanuit het besef dat kunst midden in de wereld staat en in zijn verschillende verschijningsvormen in de zalen van Museum de Fundatie voor een breed en divers publiek plezier en verdieping moet bieden. Wij prijzen ons gelukkig met het niet aflatende engagement van de Provincie Overijssel en de gemeente Zwolle, de BankGiro Loterij, onze sponsors en de fondsen, die onze tentoonstellingen ondersteunen. Zonder de inzet van hen allen zou Museum de Fundatie niet kunnen bestaan.

Ralph Keuning

Directeur Museum de Fundatie

Bestuurder Hannema-de Stuers Fundatie

Barbara Klemm - Leonid Brezjnev, Willy Brandt, Bonn 1973.

Clouds and Water uit de Fundatie collectie geflankeerd door werk van Turner uit het Bury Art Museum en werk van Caspar David Friedrich, Kunstsammlungen Chemnitz. Uiterst links werk van Albert Cuyp, Dordrechts Museum.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Cultural Governance

Museum de Fundatie onderschrijft de Code Cultural Governance. Het bestuur wordt bestuurd volgens het Raad van Toezichtmodel. De directie is verantwoordelijk voor de dagelijkse sturing, de Raad houdt toezicht hierop en heeft daarbij een stimulerende en adviserende rol. Tenminste eens in de vier jaar bespreekt de Raad van Toezicht het besturingsmodel. Het Raad van Toezichtmodel kent een geprofessionaliseerd bestuur, in de vorm van een directeur/bestuurder. De huidige directeur/bestuurder heeft een contract voor onbepaalde tijd. De Raad van Toezicht draagt zorg voor een evaluatie van zijn functioneren en vergadert tenminste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de directie. Museum de Fundatie valt onder de werking van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT). Bij het ontstaan van een vacature maakt de Raad van Toezicht een profielschets op. Vacatures binnen de Raad van Toezicht worden openbaar gemaakt. De Raad van Toezicht is onbezoldigd.

Samenstelling onbezoldigde Raad van Toezicht

Voorzitter

drs. J. van Lidth de Jeude (tot 1 oktober 2015)
mr. R.H.L.M. van Boxtel (vanaf 1 oktober 2015)

Leden

drs. G. de Blij
S. Hannema
dr. G.L. Sporre
mw. mr. E.F.F. barones van Voorst tot Voorst-van Heek
mw. drs. W. van Aalst
drs. K. Meijer
ir. D. van Vliet

Directie/bestuur

drs. R.H. Keuning

Rooster van aftreden

Naam	Datum benoeming	Aftreden 1e periode	Aftreden 2e periode
mw. mr. E.F.F. barones van Voorst tot Voorst-van Heek	14 augustus 2007	14 augustus 2011	14 augustus 2015
drs. G. de Blij	14 augustus 2007	14 augustus 2011	14 augustus 2015
drs. J. van Lidth de Jeude voorzitter	1 oktober 2007	1 oktober 2011	1 oktober 2015
S. Hannema	14 augustus 2007	14 augustus 2012	14 augustus 2017
dr. G.L. Sporre	1 februari 2010	1 februari 2014	1 februari 2018
mw. drs. W. van Aalst	14 augustus 2015	14 augustus 2019	
mr. R.H.L.M. van Boxtel voorzitter	1 oktober 2015	1 oktober 2019	
drs. K. Meijer	14 augustus 2015	14 augustus 2019	
ir. D. van Vliet	14 augustus 2015	14 augustus 2019	

Nevenfuncties

mw. drs. W. van Aalst: directeur Nederlands Film Festival, bestuurslid Stichting Fotodok, Space for Documentary, lid dagelijks bestuur Kunsten '92.

drs. G. de Blij: commissaris Oldenboom Groep B.V., penningmeester Georgine van den Boogert Stichting, lid Raad van Advies Landgoed Windesheim, controller Rent-A-Room Ltd.

mr. R.H.L.M. van Boxtel: CEO Nederlandse Spoorwegen, lid RvC APG Groep, lid bestuur VNO-NCW, bestuurslid Stichting VUmc Alzheimercentrum, lid wetenschappelijke en maatschappelijke adviesraad Universiteit voor Humanistiek, voorzitter Stichting Geschiedschrijving Gorinchem.

S. Hannema: zelfstandig marketing en communicatie adviseur bij Zoepmedia BV.

drs. J. van Lidth de Jeude: voorzitter bestuur cultuurfonds BNG, plaatsvervangend lid OIO (onderzoeksraad integriteit overheid), lid RvT Sensorcity, lid RvT INCAS (onderzoeksinstituut op sensoren) tm juni 2015, voorzitter bestuur MOA (Museum Oud Amelisweerd), voorzitter RvT LESI (Landelijk Expertisecentrum Sociale Interventie).

drs. K. Meijer: interim manager & consultant, voorzitter RvC woningcorporatie Mooiland, vice voorzitter RvT ROC Deltion, lid bestuur Stichting Bevrijdingsfestival Overijssel.

dr. G.L. Sporre: voorzitter RvT RTV Oost, voorzitter RvT Zwolse Schouwburgen Odeon De Spiegel, commissaris Afval Energie Bedrijf Gemeente Amsterdam, voorzitter Bas van der Goor Foundation (Sport en Diabetes), lid Economic Board Regio Zwolle, voorzitter Nazorgcentrum Intermezzo (Isala Zwolle), commissaris Euroclinics Athene.

ir. D. van Vliet: directeur UniVastgoed, voorzitter Dutch Green Building Council, commissaris Unica Groep, commissaris ITM, commissaris IJsseltechnologie, penningmeester Stichting Thorbecke, bestuurslid Jeugd Orkest Nederland.

mw. mr. E.F.F. barones van Voorst tot Voorst-van Heek: bestuurder van de cultuurhistorische erfgoederen Stichting Landgoed Windesheim, Stichting IJsselvliedt, Stichting Huis Deelerwoud, lid van de Pachtkamer van de Rechtbank Overijssel, bestuurder Overijsselse Kastelen Stichting, bestuurder van het doelvermogen ondergebracht in het Gevaertsfonds, bestuurder Stichting Nico van Heek.

drs. R.H. Keuning: Entrepreneur in Residence Businessschool hogeschool Windesheim, lid RvA Stadsmarketing Zwolle, lid kring adviseurs Raad voor Cultuur, voorzitter bestuur Bevrijdings Festival Overijssel, lid bestuur Natura Docet, ambassadeur Internationale Hanzedagen 2017, ambassadeur Jeugd cultuurfonds Overijssel, lid RvA ROC Deltion, lid jury Kunstprijs Volkskrant 2015, recensent Opium TV AVRO/TROS.

Terugblik

In 2015 zijn er een reeks mutaties geweest in de samenstelling van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht wil zijn vertrekkende leden de heer J. van Lidth de Jeude (voorzitter), mevrouw E.F.F. barones van Voorst tot Voorst-van Heek en de heer G. de Blij danken voor hun inzet voor Museum de Fundatie.

In het verslagjaar vergaderde de Raad van Toezicht (RvT) vier maal met de directeur/bestuurder en eenmaal zonder de directeur/bestuurder. In de vergaderingen kwam altijd aan de orde: de strategie, de realisatie van de doelstellingen, het risicobeheer, het financiële beleid en de financiën, de bezoekersaantallen en de tentoonstellingen.

De RvT beschikt over een reglement. Binnen de RvT is de onderlinge taakverdeling, de werkwijze van de RvT en de omgang met de directeur/bestuurder duidelijk. De RvT benoemt de externe accountant en stelt diens beloning vast. De benoeming van de externe accountant geldt voor een periode van maximaal vier jaar. Herbenoeming steeds voor een periode van maximaal vier jaar, na een grondige beoordeling.

Om de onafhankelijkheid van de accountants te waarborgen wordt het senior staf lid van het controleteam periodiek vervangen (om de zeven jaar).

De financiële commissie, bestaande uit de heer G. de Blij, de heer J. van Lidth de Jeude (tot 14 augustus 2015), de heer D. van Vliet en de heer K. Meijer (vanaf 14 augustus 2015) de directeur en het hoofd bedrijfsvoering, kwam vier maal bijeen. De voorzitter, de heer R.H.L.M. van Boxtel en de heer G.L. Sporre hebben jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur.

De RvT constateert met grote tevredenheid dat Museum de Fundatie in staat is om met een aansprekend tentoonstellingsprogramma, spectaculaire aanwinsten voor de collectie en uitgekiende communicatie grote groepen mensen aan zich te binden. De positie van het museum nationaal en in toenemende mate ook internationaal is goed. Het museum is in staat om met een degelijk financieel beleid reserves te vormen die als 'revolving fund' zorgen voor een borging van het hoge niveau van tentoonstellingen voor de komende jaren. Aankopen worden gedaan voor de collectie van de Provincie Overijssel, met steun van die provincie. Voor de eigen collectie van het museum ondersteunt de BankGiro Loterij al jaren substantieel. De Raad van Toezicht is verheugd over het feit dat Museum de Fundatie breed gedragen wordt en heeft er alle vertrouwen in dat de fraaie resultaten gecontinueerd zullen worden en complimenteert de directeur en zijn team met weer een prachtig jaar.

Roger van Boxtel

Voorzitter Raad van Toezicht

Museum de Fundatie en Rijksmuseum Twenthe organiseerden in samenwerking met Tate de tentoonstelling 'Gevaar & Schoonheid, Turner en de traditie van het sublieme'. Turner is voor Groot -Britannië wat Rembrandt is voor Nederland. Zijn werk is alleen bij hoge uitzondering in ons land te zien. De dubbeltentoonstelling presenteerde ruim 50 schilderijen en aquarellen van Turner in de context van de Europese kunstgeschiedenis, van de late middeleeuwen tot nu, met werk van Aelbert Cuyp, Caspar David Friedrich, Claude Lorrain, Gustave Courbet, Claude Monet, Ernst Ludwig Kirchner, Armando, Gerhard Richter en vele anderen. Zo was in deze zaal gegroepeerd rond het element 'water' onder meer werk te zien van Verschuier, Bakhuizen, Turner, Courbet, Turner, Hooghiemstra en Chabot (v.l.n.r.)

Closer - Het megarealisme van Tjalf Sparnaay.

Gevaar & Schoonheid - Turner en de traditie van het sublieme.

BEZOEKERSAANTALLEN

Algemeen

In 2015 bezochten in totaal 311.164 mensen het dubbelmuseum, Museum de Fundatie: 266.005 bezoekers in Zwolle, 45.159 bezoekers voor Kasteel het Nijenhuis en de beeldentuin te Heino/Wijhe. Daarmee is 2015 wederom een recordjaar voor Museum de Fundatie. Het vorige recordjaar was van 2014.

GEREALISEERDE BEZOEKERSAANTALLEN 2015

Aantal bezoekers	2015	2014	2013
Paleis a/d Blijmarkt	266.005	208.718	175.160
Kasteel het Nijenhuis	45.159	53.335	51.234
Totaal	311.164	262.053	226.394

GEREALISEERDE OPBRENGSTEN

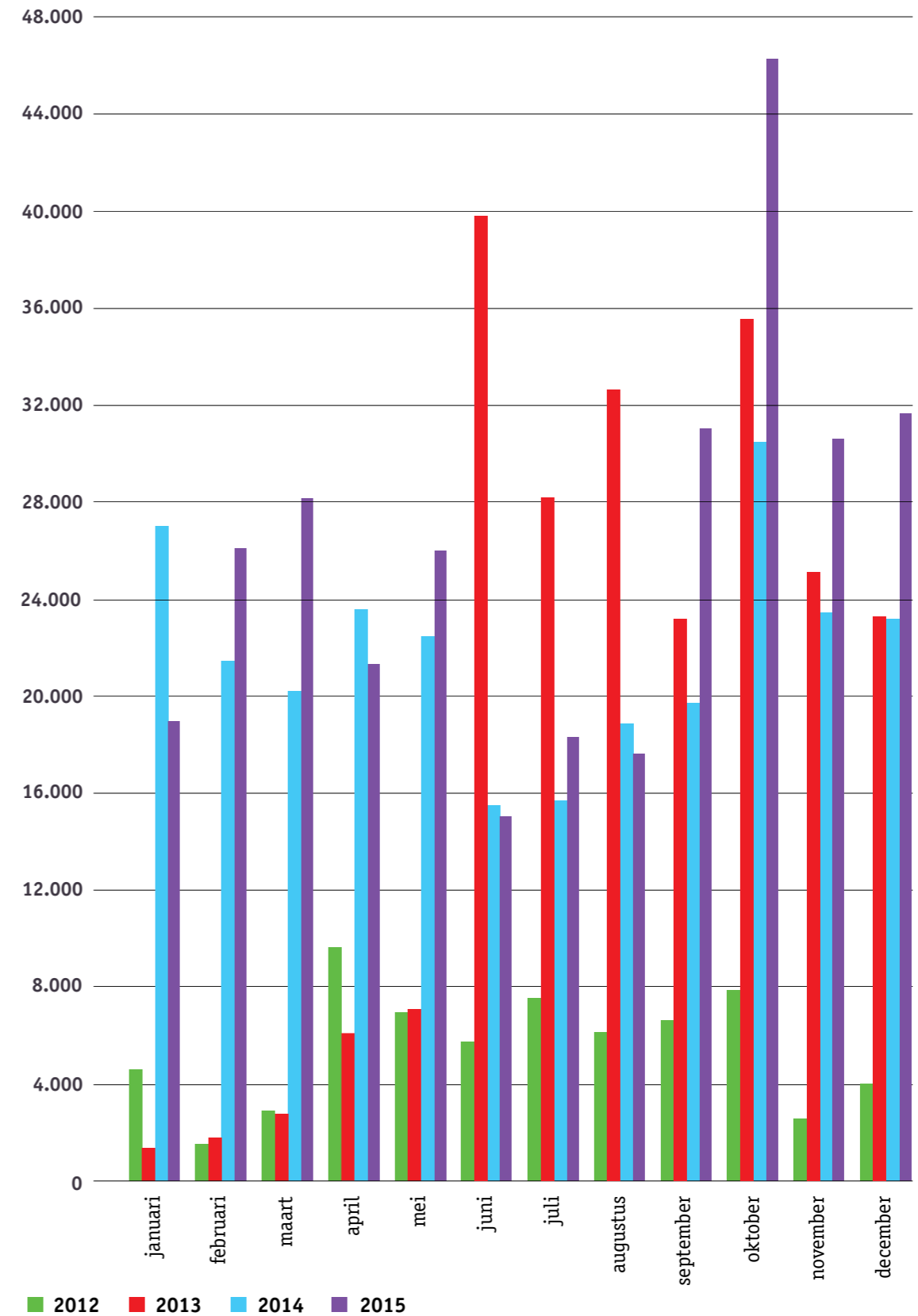
	2015*	2014*
Gemiddelde opbrengst entreegelden per bezoeker Paleis a/d Blijmarkt	5,21	4,84
Gemiddelde opbrengst entreegelden per bezoeker Kasteel het Nijenhuis	4,64	4,82
Gerealiseerde omzet entreegelden Paleis a/d Blijmarkt	1.385.613	1.010.808
Gerealiseerde omzet entreegelden Kasteel het Nijenhuis	209.321	257.321

**Vanaf 2015 geboekt incl. uitkering Museumkaart voorgaand jaar*

BEZOEKERSAANTALLEN PER MAAND

	Paleis 2012	Kasteel 2012	Totaal 2012	Paleis 2013	Kasteel 2013	Totaal 2013	Paleis 2014	Kasteel 2014	Totaal 2014	Paleis 2015	Kasteel 2015	Totaal 2015
januari	2.918	1.688	4.606	0	1.376	1.376	25.372	1.824	27.196	17.804	1.394	19.198
februari	0	1.517	1.517	0	1.782	1.782	18.380	3.077	21.457	23.663	2.546	26.209
maart	0	2.879	2.879	0	2.767	2.767	15.287	4.893	20.180	24.641	3.551	28.192
april	0	9.596	9.596	0	6.083	6.083	17.690	5.971	23.661	17.433	3.946	21.379
mei	0	6.986	6.986	2.000	5.083	7.083	16.394	6.138	22.532	20.486	5.467	25.953
juni	0	5.734	5.734	34.072	5.622	39.694	9.831	5.702	15.533	10.870	4.060	14.930
juli	0	7.574	7.574	22.973	5.134	28.107	10.448	5.181	15.629	14.070	4.253	18.323
augustus	0	6.197	6.197	26.430	6.180	32.610	12.851	6.003	18.854	12.656	4.733	17.389
september	0	6.640	6.640	18.193	4.961	23.154	15.249	4.631	19.880	27.376	3.790	31.166
oktober	0	7.882	7.882	28.058	7.374	35.432	24.046	6.356	30.402	40.379	5.852	46.231
november	0	2.594	2.594	22.553	2.466	25.019	21.421	2.070	23.491	27.527	2.973	30.500
december	1.000	2.978	3.978	20.881	2.406	23.287	21.749	1.489	23.238	29.100	2.594	31.694
Totaal	3.918	62.265	66.183	175.160	51.234	226.394	208.718	53.335	262.053	266.005	45.159	311.164

BEZOEKERSAANTALLEN PER MAAND GRAFISCH WEERGEGEVEN

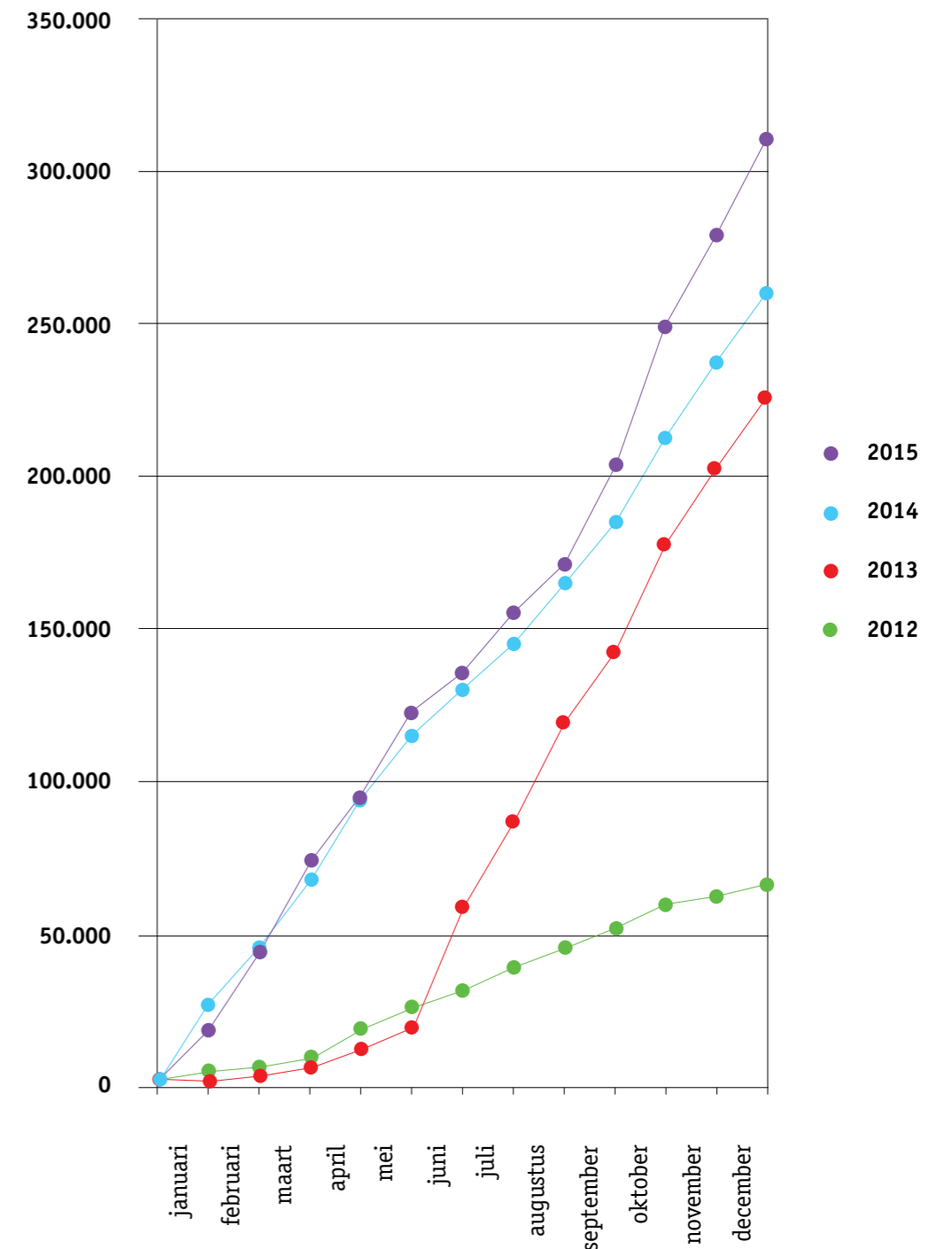

*Jan Cremer, La Guerre Japonaise (vijfluik), gemengde technieken op doek,
160 x 560 cm, 1960. Verworven met steun van de BankGiro Loterij.*

CUMULATIEVE BEZOEKERSAANTALLEN

	2012	2013	2014	2015
januari	4.606	1.376	27.196	19.198
februari	6.123	3.158	48.653	45.407
maart	9.002	5.925	68.833	73.599
april	18.598	12.008	92.494	94.978
mei	25.584	19.091	115.026	120.931
juni	31.318	58.785	130.559	135.861
juli	38.892	86.892	146.188	154.184
augustus	45.089	119.502	165.042	171.573
september	51.729	142.656	184.922	202.739
oktober	59.611	178.088	215.324	248.970
november	62.205	203.107	238.815	279.470
december	66.183	226.394	262.053	311.164

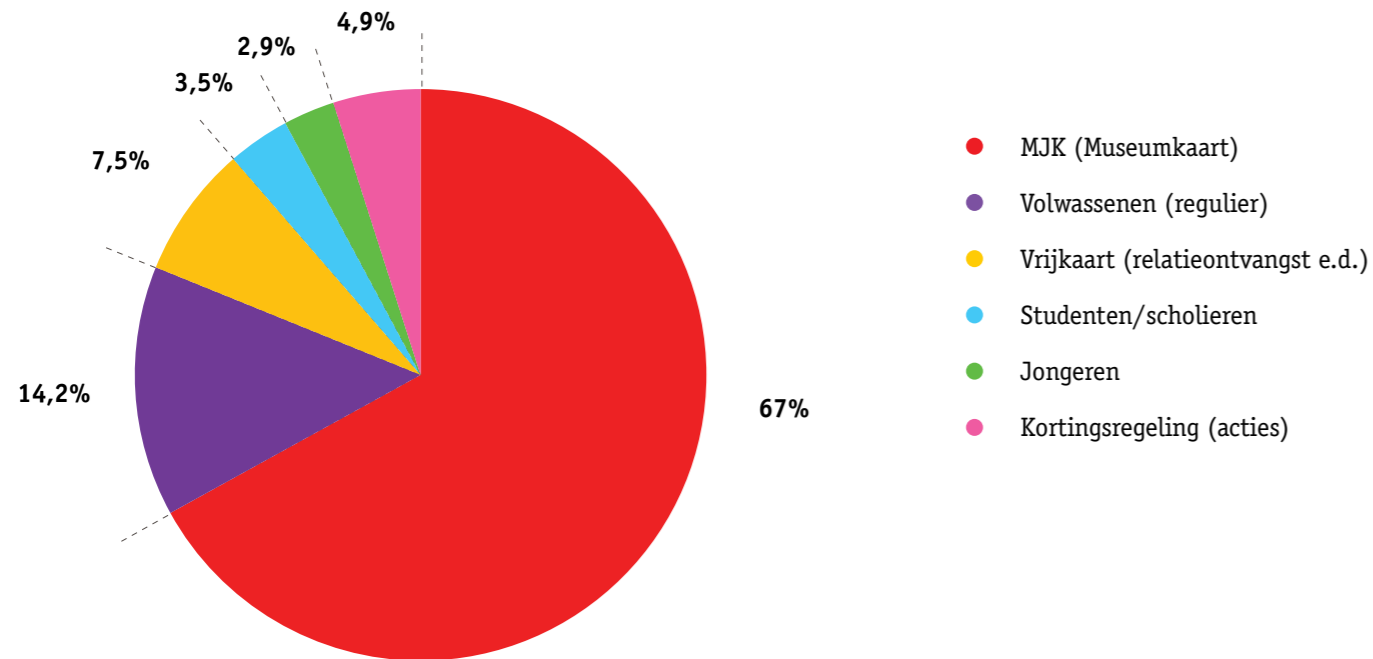
CUMULATIEVE BEZOEKERSAANTALLEN GRAFISCH WEERGEGEVEN

BEZOEKERSPROFIEL 2015

Groepen	PALEIS		KASTEEL		TOTAAL	
	Aantallen	%	Aantallen	%	Aantallen	%
MJK	182.124	68,5%	26.276	58,2%	208.400	67,0%
Volwassenen (regulier)	38.621	14,5%	5.453	12,1%	44.074	14,2%
Vrijkaart (relatieontvangst e.d.)	18.086	6,8%	5.215	11,5%	23.301	7,5%
Studenten/scholieren	7.678	2,9%	3.298	7,3%	10.976	3,5%
Jongeren	7.398	2,8%	1.640	3,6%	9.038	2,9%
Kortingsregeling (acties)	12.098	4,5%	3.277	7,3%	15.375	4,9%
Totaal	266.005	100%	45.159	100%	311.164	100%

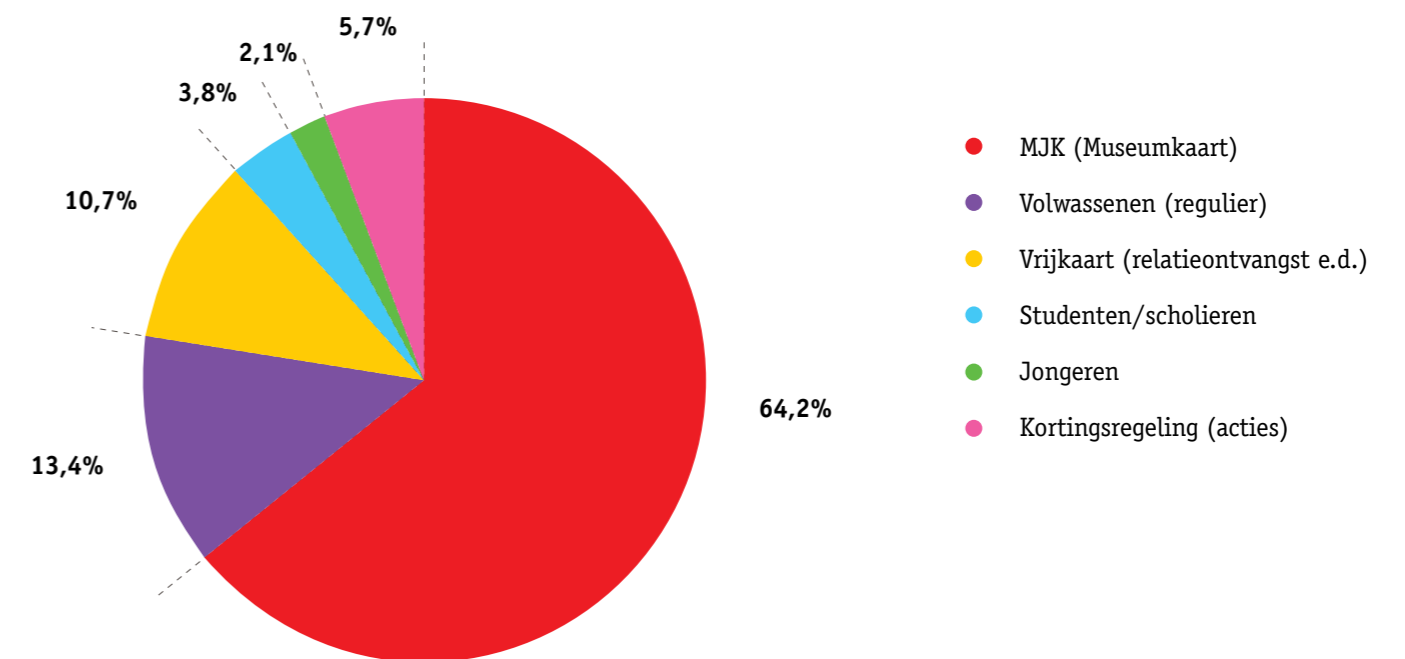
BEZOEKERSPROFIEL 2015 GRAFISCH WEERGEGEVEN

BEZOEKERSPROFIEL 2014

Groepen	PALEIS		KASTEEL		TOTAAL	
	Aantallen	%	Aantallen	%	Aantallen	%
MJK	137.193	65,7%	31.144	58,4%	168.337	64,2%
Volwassenen (regulier)	28.245	13,5%	6.823	12,8%	35.068	13,4%
Vrijkaart (relatieontvangst e.d.)	21.556	10,3%	6.570	12,3%	28.126	10,7%
Studenten/scholieren	6.284	3,0%	3.627	6,8%	9.911	3,8%
Jongeren	4.167	2,0%	1.457	2,7%	5.624	2,1%
Kortingsregeling (acties)	11.273	5,4%	3.714	7,0%	14.987	5,7%
Totaal	208.718	100%	53.335	100%	262.053	100%

BEZOEKERSPROFIEL 2014 GRAFISCH WEERGEGEVEN

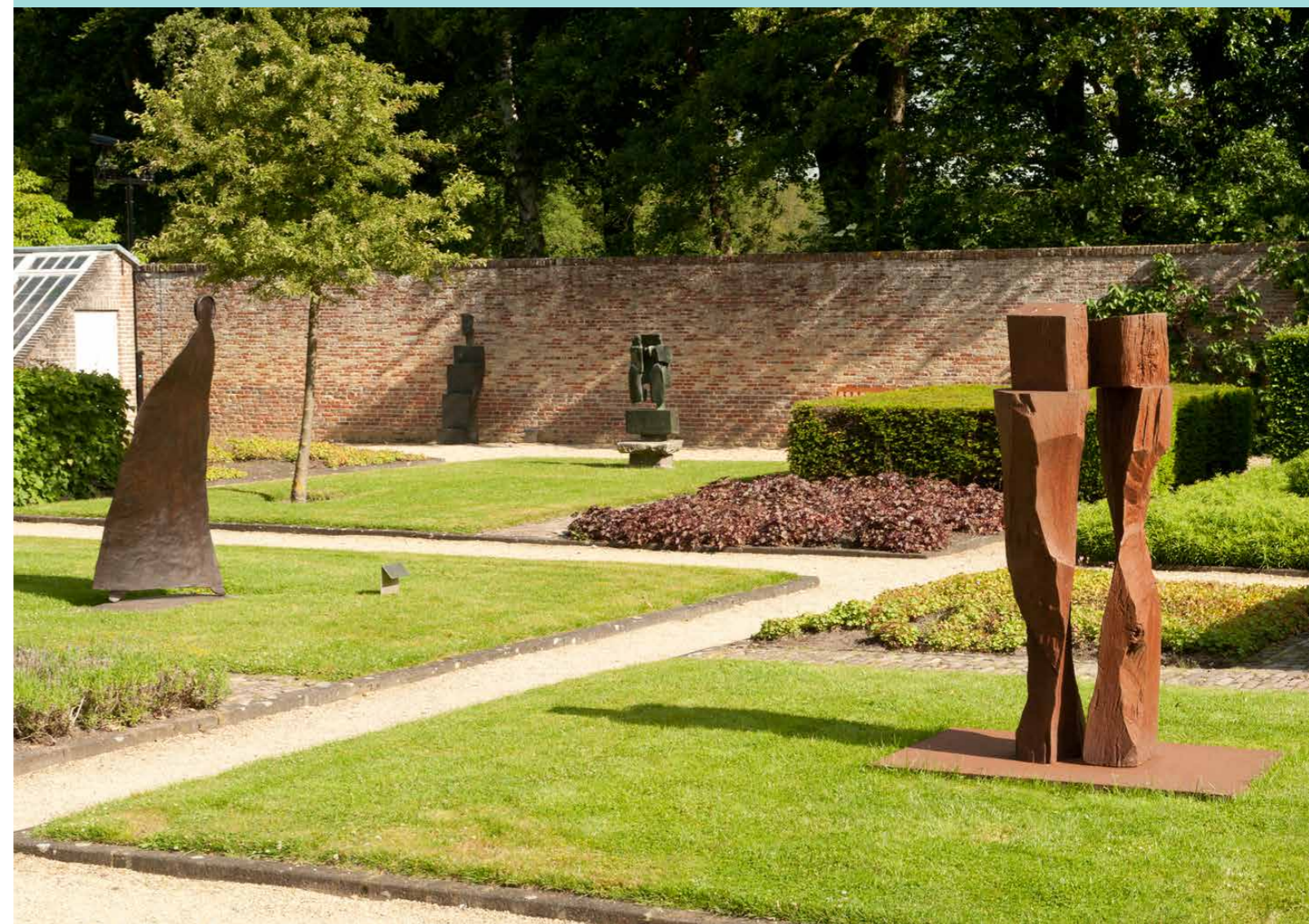
MUSEUM
BEELDEN
AAN ZEE

OVERIGE CIJFERS

Aantal rondleidingen	2015	2014	2013
Paleis a/d Blijmarkt	263	285	195
Kasteel het Nijenhuis	42	84	92
Totaal	305	369	287

Aantal digitale bezoekers (unieke bezoekers)	2015	2014	2013
www.museumdefundatie.nl	418.380	275.696	225.938

IN DE BEELDENTUIN ROND KASTEEL HET NIJENHUIS IS ONDER ANDERE EEN PRACHTIG LANGDURIG BRUIKLEEN VAN ZO'N 40 WERKEN UIT DE COLLECTIE VAN HET GERENOMMEERDE MUSEUM BEELDEN AAN ZEE IN SCHEVENINGEN TE ZIEN. MUSEUM DE FUNDATIE BESCHOUWT HET ALS EEN GROTE EER OM DEZE TE KUNNEN TONEN. MUSEUM BEELDEN AAN ZEE IS IN NEDERLAND TOONAANGEVEND OP HET GEBIED VAN DE MODERNE EN HEDENDAAGSE, INTERNATIONALE BEELDHOEWKUNST. IN DE DOOR THEO EN LIDA SCHOLTEN BIJEENGEBRACHTTE COLLECTIE STAAT HET 'MENSBEELD' CENTRAAL. HET MUSEUM IS IN 1994 GESTICHT EN IN DAT JAAR WERD HET PRACHTIGE DOOR WIM QUIST ONTWERPEN GEBOUW IN SCHEVENINGEN GEOPEND. DE SAMENSMELTING VAN DE PRIVÉCOLLECTIES VAN THEO EN LIDA SCHOLTEN EN DIRK HANNEMA ROND KASTEEL HET NIJENHUIS GEEFT EEN GEVARIEERD INZICHT IN DE ONTWIKKELING VAN DE MODERNE BEELDHOEWKUNST.

BEDRIJFSVOERING

Professionalisering

De jaarlijkse herhalingscursus bedrijfshulpverlening (BHV) en ontruimingsoefening hebben plaatsgevonden. Verder is er een reeks bijscholing(en) geweest op gebied van beveiliging, beheer en behoud en tentoonstellingsinrichting.

Eind 2015 is de update van de risico-inventarisatie (RI&E) gefinaliseerd. Op basis van deze vernieuwde RI&E wordt er managementinformatie verzameld over de risico's die een bedreiging vormen voor de gezondheid, de veiligheid en het welzijn van alle medewerkers. Door vervolgens een Plan van Aanpak op te stellen met de te nemen maatregelen, wordt er gewerkt aan het zoveel mogelijk beheersbaar maken van de geconstateerde risico's. De RI&E vormt dus de belangrijkste basis voor het te voeren arbobeleid in de organisatie.

De arbeidsvoorwaarden regeling (AvR) van Museum de Fundatie is eind 2015 door een extern deskundige geactualiseerd. Het concept is vervolgens goedgekeurd door de personeelsvertegenwoordiging. De nieuwe regeling gaat in per 1 januari 2016.

Financieel beheer

De reguliere halfjaarcontrole is in het najaar van 2015 uitgevoerd door de accountants van Baker Tilly Berk van de vestiging Zwolle. Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben zij een onderzoek ingesteld naar de administratieve organisatie en de interne beheersingsmaatregelen. Zij zijn van mening dat deze voldoen aan de, minimale daaraan redelijkerwijs te stellen, eisen.

Tevens is voor het vaststellen van diverse toegekende projectsubsidies weer een beroep gedaan op deze accountant voor het geven van de benodigde verklaringen.

Gebouwen en terreinen

Het sterk gestegen aantal bezoekers maakt extra aandacht voor gebouwbeheer noodzakelijk. Museum de Fundatie let daarbij ook op duurzaamheid en werkt daarbij ook nauw samen met collega musea om kennis te delen.

In Kasteel het Nijenhuis heeft de gebouweigenaar, de Provincie Overijssel, bij de vervanging van de centrale verwarming een duurzame oplossing met een waterpomp die gebruikmaakt van de warmte van de slotgracht een energiezuinige verwarming gerealiseerd.

De oranjerie/tuinzaal van Kasteel het Nijenhuis van 140m² is gerenoveerd en geschikt gemaakt als expositieruimte.

Op beide museumlocaties zijn verbeteringen doorgevoerd in de beveiliging van de gebouwen en de objecten.

Er is frequent overlegd met de Zwolse gehandicaptenraad over aanpassingen in het gebouw en de bezoekersregels om bezoekers met hulpmiddelen de toegang tot onze musea zo gemakkelijk mogelijk te maken.

TENTOONSTELLINGEN

Het tentoonstellingsprogramma van Museum de Fundatie telde in 2015 in totaal 18 exposities: 12 in de Fundatie Zwolle en 6 in Kasteel het Nijenhuis bij Heino/Wijhe. Daarnaast vonden er 11 tentoonstellingen plaats in satellietvestigingen, de zgn. FUNDATIE*fusions*, en toonden we werk in het De Wereld Draait Door Pop Up Museum en op het LowLands festival.

Museum de Fundatie, Zwolle

Van Turner tot Appel – Topstukken uit eigen collectie

Vanaf 1 juni 2013 t/m 10 augustus 2015, Paleis a/d Blijmarkt

De eigen collectie van Museum de Fundatie kent vele grote namen uit meer dan vier eeuwen kunstgeschiedenis. Begin 2010 was het museum wereldnieuws met de ontdekking in de eigen collectie van het schilderij De molen 'Le blute-fin' van Vincent van Gogh. Onder de titel 'Van Turner tot Appel' was ter gelegenheid van de heropening een presentatie van topstukken uit de eigen collectie samengesteld, met werken van schilders als William Turner, Charles-François Daubigny, Vincent van Gogh, Isaac Israels, Piet Mondriaan, Francis Picabia, Franz Marc, Constant Permeke, Gino Severini, Karel Appel en vele anderen.

Gerard ter Borch, Caspar Netscher, Paulus Lesire – De Familie Craeyvanger

29 september 2013 t/m 30 augustus 2015, Paleis a/d Blijmarkt

Een uitzonderlijke zeventiende-eeuwse portretreeks is die van de familie Craeyvanger. Willem Craeyvanger, Christine van der Wart en hun acht kinderen werden tussen 1651 en 1658 geportretteerd door Gerard ter Borch - de belangrijkste kunstenaar uit de Zwolse geschiedenis -, Caspar Netscher en Paulus Lesire. Tien verschillende doeken die zo'n 350 jaar in het bezit van de familie zijn gebleven. Een zeldzaamheid, evenals het feit dat er uit de zeventiende eeuw geen enkele andere vergelijkbare serie van geschilderde portretten van leden van één gezin bekend is. In Museum de Fundatie werd deze portretgalerij, een bruikleen van The Leiden Collection, New York, geflankeerd door een genrestuk van Netscher uit The Kremer Collection en werk door Ter Borch uit het Rijksmuseum Amsterdam en uit de eigen collectie van Museum de Fundatie.

Lotta Blokker – The Hour of the Wolf

30 augustus 2014 t/m 4 januari 2015, Paleis a/d Blijmarkt

De beelden uit de serie 'The Hour of the Wolf' – waar Lotta Blokker 5 jaar aan heeft gewerkt en die in Museum de Fundatie voor de eerste maal tentoongesteld werd, namen de bezoeker mee op een nachtelijke reis langs verschillende emoties. Negen levensgrote, bronzen sculpturen die de gevoelens van de slapelozen verbeelden. Er is een ontmoeting met een oude, dementerende dame die even helemaal niet weet waar ze is, met een starend jongetje dat zijn hand tegen het raam drukt, met een jonge vrouw die naakt en getergd op de grond ligt. Blokker maakt altijd gebruik van modellen, die ze haar "muzes" noemt. Ze wordt geraakt door hun imperfecties en getriggerd door hun kwetsbaarheid. Blokkers sculpturen hebben een enorme zeggingskracht. Gelijk de Franse beeldhouwer August Rodin creëert Blokker expressieve sculpturen, die in kwetsbaarheid het oeuvre van de Duitse kunstenaar Käthe Kollwitz nabij komen. Het maakt haar werk krachtig en imposant, maar ook heel menselijk en herkenbaar. Zij laat haar sculpturen van binnenuit spreken en brengt zo over waar zij zelf door wordt geroerd. De tentoonstelling reiste later in 2015 verder naar Bad Frankenhausen en Berlijn.

Van Gogh tot Cremer – Nederlandse kunstenaars in Parijs

13 september 2014 t/m 4 januari 2015, Paleis a/d Blijmarkt

In de tentoonstelling *Van Gogh tot Cremer – Nederlandse kunstenaars in Parijs* stond de artistieke pelgrimage centraal van Nederlanders naar Parijs, die eind 19^e eeuw op gang kwam en duurde tot en met de jaren '50. Honderden schilders, beeldhouwers en tekenaars uit Nederland – Vincent van Gogh, Kees van Dongen, John Rädecker, Piet Mondriaan, Charlotte van Pallandt, Karel Appel, Jan Cremer en vele anderen – verbleven in die periode voor korte of langere tijd in Parijs. Waar de een zich door de stad zelf liet inspireren, richtte de ander zich op de kunst van de internationale avant-garde. Bij terugkeer naar Nederland nam iedereen in zijn werk een stukje Parijs met zich mee. Daarmee gaf de tentoonstelling in De Fundatie behalve een overzicht van het Nederlandse modernisme ook een veelzijdig portret van Parijs als kunsthoofdstad van de wereld. Aanleiding van de expositie was het schilderij De molen 'Le Blute Fin' van Vincent van Gogh uit 1886, dat in 2010 in de collectie van Museum de Fundatie werd ontdekt.

Sluijters' Grote Oorlog – Politieke oorlogsprenten uit de nieuwe Amsterdammer 1915-1919

17 september 2014 t/m 30 augustus 2015, Paleis a/d Blijmarkt

In de tentoonstelling *Sluijters' Grote Oorlog* was een serie van 77 politieke oorlogsprenten te zien, die Jan Sluijters van 1915-1919 maakte voor *de Nieuwe Amsterdammer*. Sluijters, vooral bekend als modernist en sociëty schilder, laat zich in deze reeks zien als maatschappijkritisch agitator. De litho's geven een vlijmscherpe analyse van de Eerste Wereldoorlog en de positie van het neutrale Nederland hierin. Het werk uit de reeks vertoont veel overeenkomsten met de antifascistische fotomontages die de Duitse kunstenaar John Heartfield in de jaren 20 en 30 maakte. Deze zijn 2009 uitgebreid in Museum de Fundatie te zien geweest.

Closer – Het megarealisme van Tjalf Sparnaay

17 januari t/m 6 april 2015, Paleis a/d Blijmarkt

Gebakken eieren, patat, broodjes en ketchupflessen, Barbiepoppen, knikkers en herfstbladeren. Kunstenaar Tjalf Sparnaay brengt dit soort triviale onderwerpen in beeld en blaast ze op tot enorm formaat, als donderslagen op het netvlies. Zo'n vijftig van zijn olieverfschilderijen, gemaakt tussen 1989 en 2014, waren te zien in Museum de Fundatie. 'Closer' was Sparnaays eerste museale presentatie in Nederland.

In Search of Meaning – Mensbeelden in globaal perspectief

17 januari t/m 6 april 2015, Paleis a/d Blijmarkt

De tentoonstelling 'In Search of Meaning – Mensbeelden in globaal perspectief' heeft de betekenis van de mensfiguur in globale context onderzocht. Het vraagstuk van het geloof, de val van de Muur en de teloorgang van het communisme – aan het einde van de vorige eeuw veranderde de wereld ingrijpend, maar het einde van de 'grote verhalen' liet ons met lege handen achter. Hoe te leven? Wereldwijd kiezen kunstenaars voor de mensfiguur om hun vragen over het mens-zijn te communiceren en daarbij beginnen ze bij zichzelf. Kunstenaars stellen ethische en existentiële vragen in een tijd waarin blauwdrukken voor het leven ontbreken. De tentoonstelling werd samengesteld door curator en publicist Anne Berk. Deelnemende kunstenaars waren: Karin Arink (NL), Atelier van Lieshout (NL), Stephan Balkenhol (DE), Caspar Berger (NL), Berlinde de Bruyckere (BE), Lee Bul (KR), Heri Dono (ID), Jan Fabre (BE), Antony Gormley (GB), Lidy Jacobs (NL), Folkert de Jong (NL), Riyas Komu (IN), Yue Minjun (CN), Juan Muñoz (ES), Marc Quinn (GB), Yinka Shonibare (GB/NG), Kiki Smith (VS), Elisabet Stienstra (NL), Johan Tahon (BE), Lin Tianmiao (CN) en Henk Visch (NL).

Cremer in verf, 1954-2014

19 april t/m 23 augustus 2015, Paleis a/d Blijmarkt

Jan Cremer begon al op zijn veertiende met schilderen. En het was meteen raak. Geen voorzichtige eerste stappen, geen aarzelend zoeken, maar al direct de felle kleur en het grote gebaar. Na meer dan een halve eeuw ontwikkeling zijn die twee kenmerken nog altijd de basis van zijn kunst. Cremer spreekt zich krachtig en zonder reserve uit. Onder titel 'CREMER IN VERF, 1954-2014' toonde Museum de Fundatie in Zwolle een uitgebreid overzicht van 60 jaar schilderkunst van Jan Cremer.

Cremer in verf, 1954-2014.

GEVAAR & SCHOONHEID TURNER

EN DE TRADITIE VAN HET SUBLIEME
5 SEPTEMBER 2015 T/M 3 JANUARI 2016
MUSEUM DE FUNDATIE, ZWOLLE
WWW.MUSEUMDEFUNDATIE.NL

Gevaar & Schoonheid, Turner en de traditie van het sublieme

5 september 2015 t/m 3 januari 2016, Paleis a/d Blijmarkt en Rijksmuseum Twenthe Enschede

Museum de Fundatie in Zwolle en Rijksmuseum Twenthe in Enschede organiseerden in samenwerking met Tate de tentoonstelling 'Gevaar & Schoonheid, Turner en de traditie van het sublieme'. Turner is voor Groot-Brittannië wat Rembrandt is voor Nederland. Zijn werk is alleen bij hoge uitzondering in ons land te zien. De dubbeltentoonstelling presenteerde ruim 50 schilderijen en aquarellen van Turner in de context van de Europese kunstgeschiedenis, van de late middeleeuwen tot nu, met werk van Aelbert Cuyp, Caspar David Friedrich, Claude Lorrain, Gustave Courbet, Claude Monet, Ernst Ludwig Kirchner, Armando, Gerhard Richter en vele anderen. Gevaar & Schoonheid, Turner en de traditie van het sublieme was ingedeeld in vier elementen. In Zwolle water en vuur en in Enschede land en lucht.

Barbara Klemm, Tussen Willy Brandt en Andy Warhol

5 september 2015 t/m 3 januari 2016, Paleis a/d Blijmarkt

Barbara Klemm (Münster 1939) was van 1959 tot 2004 als fotografe werkzaam voor de Frankfurter Allgemeine Zeitung en volgde de geschiedenis van de afgelopen decennia op de voet. Haar foto's tonen gebeurtenissen van grote historische waarde, cruciale beelden die keerpunten en tijdperken in herinnering roepen. In Zwolle werden zo'n 150 werken uit Klemms omvangrijke oeuvre getoond. Naast politieke gebeurtenissen en scènes uit het gedeelde en herenigde Duitsland, alledaagse taferelen en straatscènes uit alle werelddelen en portretten van kunstenaars, schrijvers en musici.

Ellen Auerbach - Berlijn • Tel Aviv • New York. Een fotografische wereldreis

5 september 2015 t/m 3 januari 2016, Paleis a/d Blijmarkt

Onder de titel "Berlijn • Tel Aviv • New York. Een fotografische wereldreis" presenteerde Museum de Fundatie in nauwe samenwerking met de Akademie der Künste, Berlijn een retrospectief van het fotografische werk van Ellen Auerbach (Karlsruhe 1906 – New York 2003). Het spectrum van haar fotografische motieven reikt van reclamefotografie, landschap en portret tot straatfotografie. Haar bijzondere fotografische blik komt naar voren in avant-gardistische experimenten, komische situaties en verrassende details, maar ook in de indrukwekkende inscenering van licht en schaduw en de wijze waarop ze mensen portretteert.

Nick & Simon – Open

18 september 2015 t/m 3 januari 2016, Paleis a/d Blijmarkt

Acht Nederlandse beeldend kunstenaars hebben zich op uitnodiging van Nick & Simon laten inspireren door nummers op het gelijknamige nieuwe album dat op 18 september verscheen. Deelnemende kunstenaars: David Bade/Tirzo Martha/IBB, Ard Doko, Lidy Jacobs, Joseph Klibansky, Danielle Kwaaitaal, Ans Markus, Niels Smits van Burgst en Ruud de Wild. David Bade/Tirzo Martha/IBB betrokken Zwolse scholieren bij de realisering van hun project.

Ellen Auerbach, The dancer Renate Schottelius, New York, 1947, collectie Akademie der Künste Berlijn.

Kasteel het Nijenhuis, Heino/Wijhe

Yasser Ballemans – Weapons of Choice

4 oktober 2014 t/m 8 februari 2015, Kasteel het Nijenhuis

De tentoonstelling 'Weapons of Choice' toonde een verzameling eigenaardige keramische objecten. Het zijn symbolische wapens of trofeeën, waarmee Ballemans de overwinning van de kunsten viert. In tijden van crisis en bezuinigingen is de kunstenaar een strijder geworden, tegen de kille cijfers en vóór de verbeelding. "Kunst is een keuze", aldus Ballemans, "juist nu". De tentoonstelling markeert de samenwerking met LowLands waarbij het beeld Triomfboog van Yasser Ballemans in 2013, '14 en '15 te zien was op LowLands en in de beeldentuin van Kasteel het Nijenhuis. Het beeld staat daar nu permanent als onderdeel van de collectie van de Provincie Overijssel.

Paul Citroen – A'dams & Eva's

11 oktober 2014 t/m 29 maart 2015, Kasteel het Nijenhuis

In 1971 bracht Paul Citroen (1896-1983) een map met 12 litho's uit onder de titel A'dams en Eva's. Het gaat om een serie getekende portretten van mannen en vrouwen. De woordspeling A'dams verwijst naar Amsterdam, waar hij de tekeningen maakte, gezeten te midden van de internationale menigte aan de voet van het Nationaal Monument op de Dam. De serie staat symbool voor de levenslange fascinatie van Paul Citroen voor het portret. Op deze tentoonstelling waren portretten te zien van internationaal vermaarde collega-kunstenaars zoals Jean Arp, Max Ernst, Otto Dix en Oskar Kokoschka, en ook van zijn oude Berlijnse studievriend Otto Umbehre en van collega's uit Den Haag en omgeving, onder wie de schilders Wil Bouthoorn, Willem Schrofer en Rein Draijer, graficus Hans van Efferen en fotograaf Nico Jesse. De jonge Jan Cremer, leerling van Citroen op de Haagse kunstacademie, zat er eveneens tussen. De werken van Paul Citroen zijn afkomstig uit de kunstcollectie van de Provincie Overijssel, die wordt beheerd door Museum de Fundatie.

Jan Cremer – Unseen Eye

19 april t/m 25 oktober 2015, Kasteel het Nijenhuis

Parallel aan 'Cremer in verf', een overzicht van 60 jaar schilderkunst van Cremer, werd in het Nijenhuis het eerste overzicht getoond van het fotografisch werk van Jan Cremer. Hij heeft zijn hele leven gefotografeerd, met name tijdens zijn reizen.

Jan Lievens, Vanitasstilleven, olieverf op paneel, 1627, 59,6 x 97,2 cm.

Tegenvoeters – Cornelius Rogge & Pjotr Müller

6 juni t/m 20 september 2015, Kasteel het Nijenhuis en Stedelijk Museum Kampen

Een samenwerking met het Stedelijk Museum Kampen, een dubbeltentoonstelling met recente sculpturen van Cornelius Rogge en Pjotr Müller. Tegenover de grillige en ongrijpbare beelden van Rogge staan de ogenschijnlijk heldere en meetbare constructies van Müller. Wat de beide kunstenaars ondanks hun verschillen bindt, is de fascinatie voor het mysterie. Hun kunst lost het mysterie niet op, maar laat dit juist zien.

Met huid en haar – Portretten van Annemarie Busschers

30 oktober 2015 t/m 17 januari 2016, Kasteel het Nijenhuis

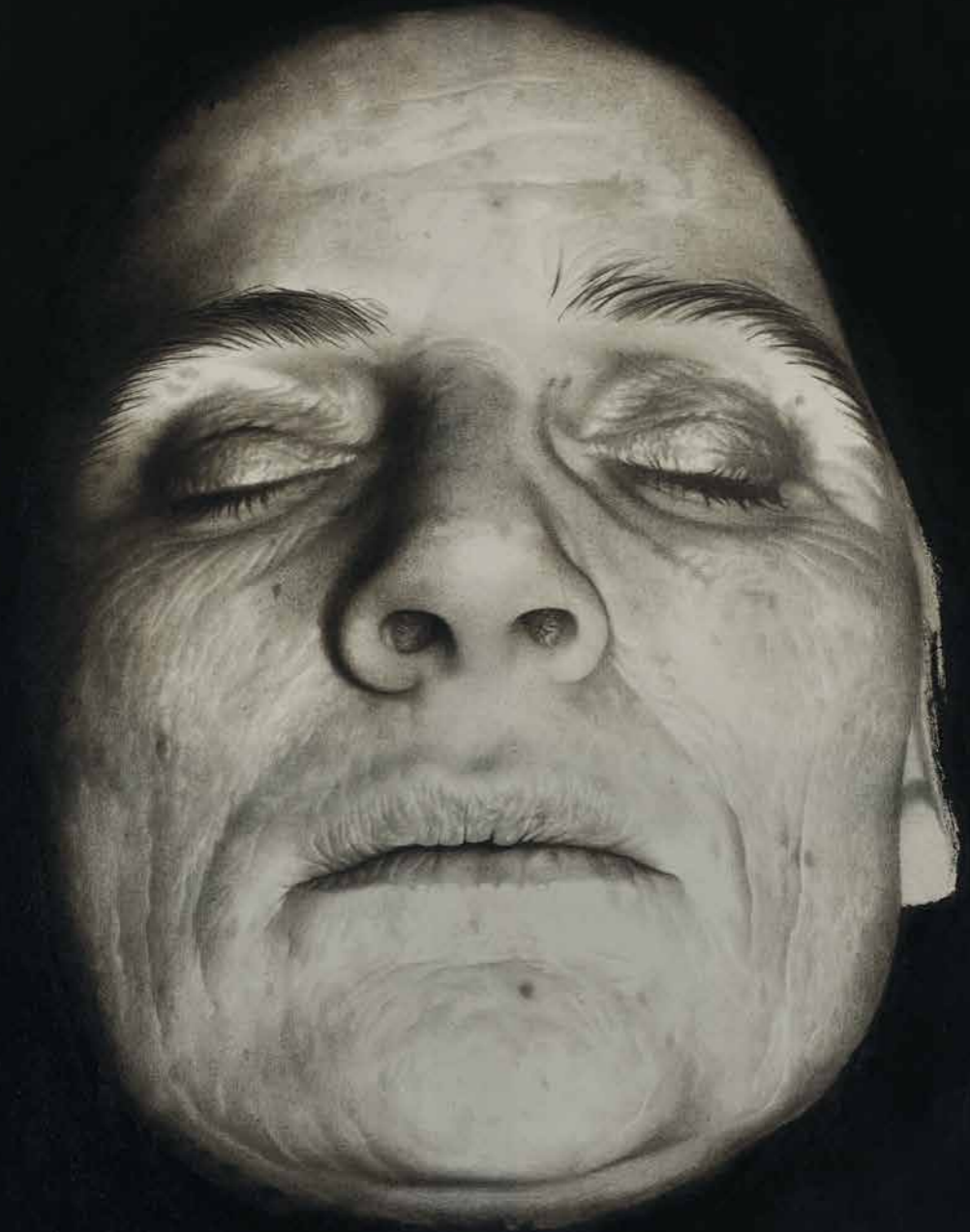
Annemarie Busschers is zonder twijfel een van de meest opvallende hedendaagse portrettisten van Nederland. In het najaar van 2015 toonde Museum de Fundatie op Kasteel het Nijenhuis met zo'n veertig werken een overzicht van haar oeuvre.

Caspar Berger – Vivo

22 september 2015 t/m 17 januari 2016, Kasteel het Nijenhuis

Van 22 september 2015 t/m 17 Januari 2016 was in de tuinzaal van Kasteel het Nijenhuis de tentoonstelling 'Caspar Berger – VIVO' te zien. Naast het werk Family (2007) toonde Berger (Utrecht 1965) er stukken uit zijn projecten Skeleton en Universe. In de beeldentuin bij het kasteel staat sinds eind augustus zijn 'Ego Vivo/Self-Portrait 25' opgesteld. Dit beeld was ook te zien op LowLands van dit jaar.

Annemarie Busschers - Zelfportret X - grafiet, acryl op katoen - 120 x 170 cm - 2010 - collectie kunstenaar.

FUNDATIEfusions Almelo, Indigo/Hof88.

FUNDATIEfusions

Onder de noemer FUNDATIEfusions organiseert Museum de Fundatie sinds januari 2012 compacte tentoonstellingen op diverse openbare plekken in Overijssel. In 2015 vonden er 11 FUNDATIEfusions plaats.

Hardenberg, Gemeentehuis:

- *Land Woord Beeld* - Junte Uiterwijk en Kinza Ferjani - 27 oktober 2014 t/m 15 december 2015
- *Wolken, Koeien en Paarden - Tekeningen van Jan Voerman* - 15 december 2015 t/m 15 september 2016

Zwolle, Deltion College:

- *Straat Woord Beeld* - Junte Uiterwijk en Kinza Ferjani - 29 oktober 2014 t/m 17 januari 2015
- *Reproducties van werken uit de 17^e eeuw i.h.k.v. Deltion-project 'Else, de gouden eeuwigheid'* - 23 april t/m 3 juli 2015 (educatieve tentoonstelling)
- *Politieke Oorlogsprenten van Jan Sluijters* - sinds 15 december 2015

Zwolle, Hedon:

- *Straat Woord Beeld* - Junte Uiterwijk en Kinza Ferjani - 2 oktober 2014 t/m 17 januari 2015

Zwolle, Theater de Spiegel:

- *De kleur van vrijheid - De vrijheid van kleur* - grafisch werk van CoBRA kunstenaars gedurende heel 2015

Zwolle, Theater Odeon:

- *The one minutes* - doorlopend programma van kunstvideo's - maandelijks nieuwe serie.

Holten, Nagelhoutzaal van Kulturhus Holten:

- *Paul Citroen - Portretten en landschappen* - 23 mei t/m 25 september 2015

Zwolle, Cultuurhuis Stadshagen:

- *Ronald A. Westerhuis* - 26 juni t/m 27 september 2015

Almelo, Indigo/Hof88:

- Presentatie *Charlotte van Pallandt, Paul Citroen* - 12 juli t/m 6 september 2015

FUNDATIEfusions Holten, Nagelhoutzaal van Kulturhus Holten.

Overige tentoonstellingen

Op 29 januari 2015 opende in het Allard Pierson Museum in Amsterdam het eerste De Wereld Draait Door Pop Up museum ter gelegenheid van het tien jarig bestaan van het gelijknamige televisieprogramma. Tien gastconservatoren werden ieder aan een museum gekoppeld om daar in de depots op zoek te gaan naar verborgen meesters. Actrice Halina Reijn maakte een keuze uit de collectie van Museum de Fundatie. Zij koos werken die met de dood en met bedrog te maken hadden, onder meer een net aan Jan Lievens toegeschreven stilleven en enkele valse en een echte Van Gogh.

Op het LowLands festival editie 2015 waren de triomfboog van Yasser Balleman en 'Ego Vivo/Self-Portrait 25' van Caspar Berger op initiatief van Museum de Fundatie te zien. Beide werken gingen na afloop naar de tuin van Kasteel het Nijenhuis.

Actrice Halina Reijn maakte voor het 'De Wereld Draait Door Pop Up museum' een keuze uit de collectie van Museum de Fundatie.

Zaal in het 'De Wereld Draait Door Pop Up museum' waar het werk uit de collectie van Museum de Fundatie te zien was.

PUBLICATIES

In 2015 verschenen de volgende tentoonstellingspublicaties:

Closer – Het megarealisme van Tjalf Sparnaay

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in het Paleis a/d Blijmarkt

Auteurs: Ralph Keuning, Ronald Plasterk, Jan Six

Uitgave: Waanders & de Kunst, Zwolle

ISBN: 978-94-6262-017-9

In Search of Meaning – Mensbeelden in globaal perspectief

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in het Paleis a/d Blijmarkt

Auteurs: Anne Berk

Uitgave: Waanders & de Kunst, Zwolle

ISBN: 978-94-6262-016-2

Cremer in verf 1954-2014

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in het Paleis a/d Blijmarkt

Auteurs: Ralph Keuning, Max van Rooy, Simon Vinkenoog

Uitgave: Waanders & de Kunst, Zwolle

ISBN: 978-94-6262-032-2

Jan Cremer – Unseen eye

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Kasteel het Nijenhuis

Auteur: Jan Cremer

Uitgave: Waanders & de Kunst, Zwolle

ISBN: 978-94-6262-033-9

Gevaar & Schoonheid – Turner en de traditie van het sublieme

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Paleis a/d Blijmarkt en Rijksmuseum Twenthe

Auteurs: Feico Hoekstra, Ralph Keuning, Paul Knolle, Karin van Lieverloo, Quirine van der Meer Mohr, Arnoud Odding

Uitgave: Waanders & de Kunst, Zwolle

ISBN: 978-94-6262-049-0

Jan Cremer - Unseen eye, Sarajevo Joegoslavië.

Ellen Auerbach - Berlijn • Tel Aviv • New York. Een fotografische wereldreis

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Paleis a/d Blijmarkt

Auteurs: Tessa Theil, Frederike Völk, Martin Granderath, Finn Schütt

Uitgave: Waanders & de Kunst, Zwolle

ISBN: 978-94-6262-069-8

Nieuwsbrief

Dit jaar verschenen 5 email-nieuwsbrieven waarmee belangstellenden op de hoogte werden gebracht van de verschillende activiteiten en tentoonstellingen.

Info-leaflets

Ook in 2015 werd aan alle bezoekers van de beeldentuin een gratis info-leaflet verstrekt waarin alle beelden die in de tuin te zien kort worden toegelicht. Sinds de heropening van het museum in Zwolle worden bij elke wisseling van tentoonstellingen info-leaflets met tentoonstellingsinformatie geproduceerd die elke bezoeker gratis ontvangt.

In 2015 verschenen de volgende tentoonstellingspublicaties:

BANKGIRO LOTERIJ, SPONSORS, FONDSSEN, VRIENDEN

Door het niet aflatende engagement van de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle, onze subsidiënten, heeft Museum de Fundatie een stevige basis om zijn activiteiten te ontplooiën. Daarnaast kan het museum rekenen op grote betrokkenheid van BankGiro Loterij, sponsors en fondsen. Hiermee is het museum in staat om een ambitieus tentoonstellingsprogramma te realiseren en belangrijke aankopen te doen. Museum de Fundatie is zeer erkentelijk voor deze hulp.

BankGiro Loterij

Museum de Fundatie maakt deel uit van de beneficiëntenfamilie van de BankGiro Loterij. Met gelden van de BankGiro Loterij doet het museum aankopen en maakt het museum de collectie voor een breed publiek toegankelijk. Museum de Fundatie kon in 2015 een serie werken van Jan Cremer verwerven met steun van de BankGiro Loterij, waaronder zijn meesterwerk, *La Guerre Japonaise*. De BankGiro Loterij is van groot belang voor het behouden en vergroten van de kwaliteit van het culturele aanbod in Nederland.

Sponsors

De betrokkenheid van onze sponsors, de Founders van de Fundatie, bij het museum is zeer groot. We mochten rekenen op veel ondersteuning bij het verwezenlijken van onze bouwplannen in 2013. Het is zeer verheugend dat vele van die sponsors hun verbintenis met Museum de Fundatie continueren en ons helpen bij het realiseren van ons ambitieuze tentoonstellingsprogramma.

Het tentoonstellingsprogramma van Museum de Fundatie wordt mede mogelijk gemaakt door Rabobank IJsseldelta, Hemmink, Wijzonol, Novon, Windesheim, Deltion College, Waanders en O. De Leeuw Groep.

Fondsen

Gedurende het jaar droegen de Turing Foundation, het Prins Bernhard Cultuurfonds, Fonds 21, Mondriaan Fonds en het VSB-Fonds bij aan de realisering van het tentoonstellingsprogramma.

Vrienden

Voor diegene die hun bijzondere betrokkenheid bij Museum de Fundatie willen tonen, bestaat er de mogelijkheid om 'vriend' te worden van de Fundatie. Vrienden krijgen gratis toegang tot het museum. Daarnaast ontvangen zij de digitale nieuwsbrief, de uitnodigingen voor tentoonstellingsopeningen en worden zij uitgenodigd voor een blik achter de schermen of een ontmoeting met een kunstenaar.

Holy Holy - Let's get lost festival.

OVERIGE ACTIVITEITEN

In het kader van de tentoonstelling *In Search of Meaning* hield tentoonstellingsamensteller Anne Berk in de maand februari een korte reeks lezingen over de tentoonstelling en het gelijknamige boek.

Op 28 februari gaf het Zwols Vocaal Ensemble een kort optreden in Museum de Fundatie, Zwolle.

Op 15 augustus gaf celliste Hanneke Rouw een optreden in de beeldentuin van Kasteel het Nijenhuis.

Op Open Monumentendag, zaterdag 12 september was Kasteel het Nijenhuis gratis toegankelijk (257 bezoekers). In Zwolle was het museum die dag tussen 15.00 en 18.00 uur gratis toegankelijk. In die periode passeerden 1024 bezoekers de kassa (tussen 11.00 en 15.00 864 betalende bezoekers).

Op 17 september woonden 50 prijswinnaars van de BankGiro Loterij de perspreview bij van de tentoonstelling Open. Aansluitend gaven zangers Nick & Simon voor hen een exclusief mini-concert in het museum.

Dinsdag 20 oktober bezochten 2.100 deelnemers van de Sallandse Wandelvierdaagse de beeldentuin van Kasteel het Nijenhuis.

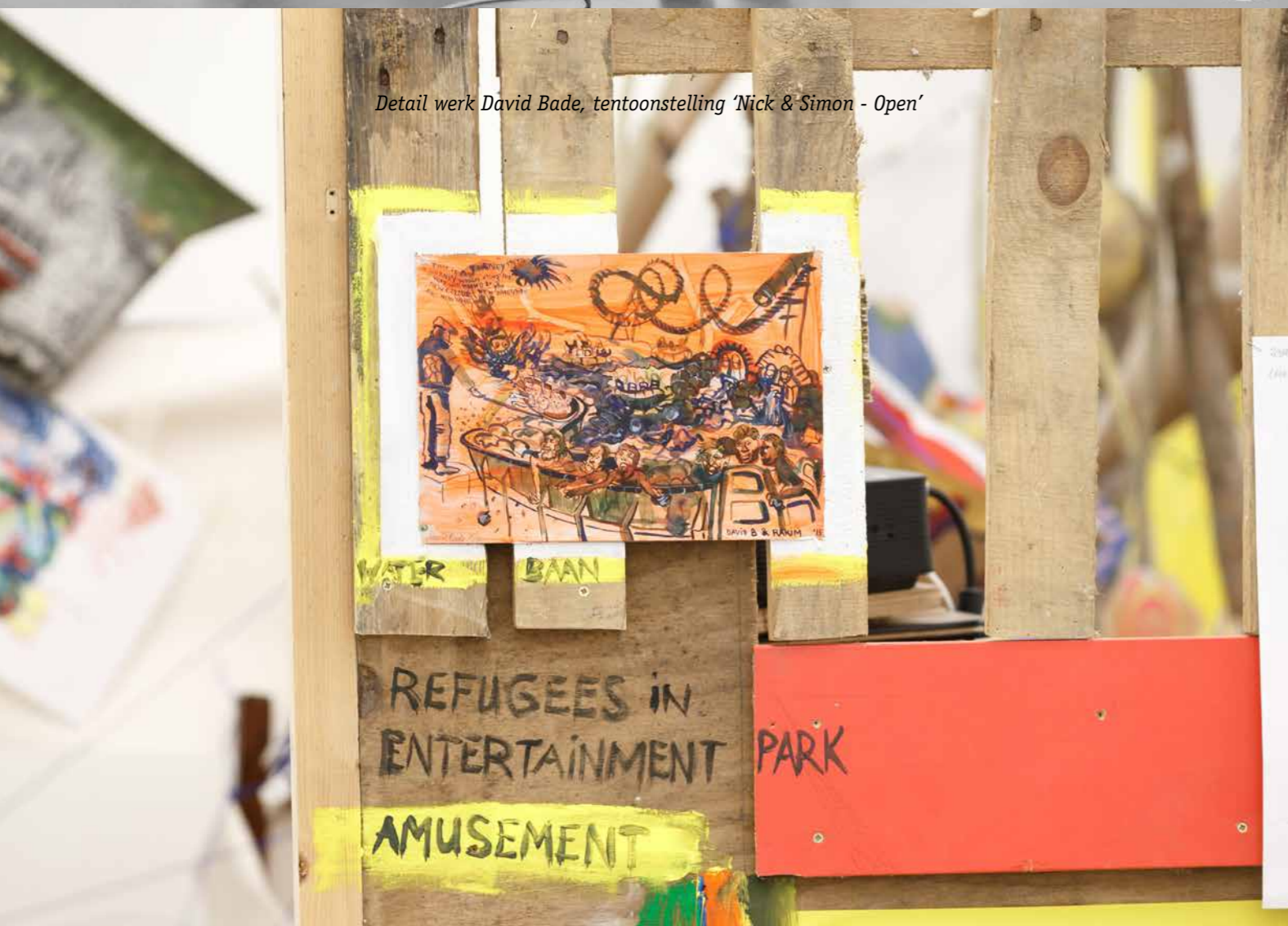
Zaterdag 24 oktober trad de Australische band Holy Holy op in Museum de Fundatie in het kader van het muziekfestival 'Let's get lost'.

Donderdag 5 november vond er in het museum in Zwolle een avond plaats rond het televisieprogramma De Strijd. Veertig mensen woonden een preview en discussie met de programmamakers bij, die in samenwerking met de VARA werd georganiseerd.

Bijeenkomsten en ontvangsten

Naast bovengenoemde activiteiten bood het museum ruimte aan bijeenkomsten en ontvangsten. Hier is in het verslagjaar druk gebruik van gemaakt.

Detail werk David Bade, tentoonstelling 'Nick & Simon - Open'

Caspar Berger - Ego Vivo:self-portrait 25 op het Lowlands festival.

COLLECTIE

Conservering en restauratie

In 2015 zijn de volgende werken gerestaureerd:

- Paul Citroen, *Portret van Heinz Aron*, 1922, olieverf op doek (marouflé): schoongemaakt, geretoucheerd, opnieuw gevernist en voorzien van een nieuwe lijst met Mirogard museumglas.
- Jan Cremer, *La Guerre Japonaise*, 1960, gemengde techniek op doek: schoongemaakt, geretoucheerd en de losse verf is geconsolideerd.
- Jan Cremer, *Zonder titel*, 1958: schoongemaakt, geretoucheerd en de losse verf is geconsolideerd.
- Isaac Israëls, *Vrouw in profiel, voor 'Zonnebloemen' van Van Gogh*, 1918, olieverf op doek: schoongemaakt en de lijst is geretoucheerd.
- Andreas Jawlensky, *Stilleven van bloemen*, 1921: schoongemaakt, geretoucheerd en opnieuw opgespannen.
- Jan Lievens, *Vanitasstilleven*, 1627, olieverf op paneel. De restauratie van dit werk is in 2015 gestart en zal in het voorjaar 2016 gereed zijn. Het werk zal worden schoongemaakt, geretoucheerd en opnieuw gevernist. De lijst zal voorzien worden van Mirogard museumglas.
- Monogrammist K.H., *Stormachtige zee*, 1550 - 50, olieverf op doek. De lijst van dit werk is behandeld tegen houtworm en geretoucheerd.
- Max Pechstein, *Landschap met opkomende zon*, 1920 - 27, olieverf op doek: schoongemaakt en voorzien van een nieuwe lijst met Mirogard museumglas.
- Bernardo Strozzi, *Christus en de Samaritaanse vrouw bij de bron*, 1635, olieverf op doek: schoongemaakt, geretoucheerd en opnieuw gevernist. De lijst om het werk is ook geheel gerestaureerd.
- Joseph Mallord William Turner, *Impressie van lucht en water*, 1840, olieverf op doek: voorzien van een nieuwe lijst met Mirogard museumglas.
- Jan Wiegers, *Portret van H.N. Werkman*, 1925 - 26, was/olieverf op doek: schoongemaakt en geretoucheerd.

In 2015 is opdracht gegeven voor de restauratie van drie 18^e -eeuwse tuinsculpturen, deze restauratie zal in het najaar van 2016 zijn voltooid.

- Hendrik Ansum, *Diana*, 1714, zandsteen
- Hendrik Ansum, *Hercules*, 1700, zandsteen
- Hendrik Ansum, *Aeneas, Anchises en Ascanius*, 1715, zandsteen

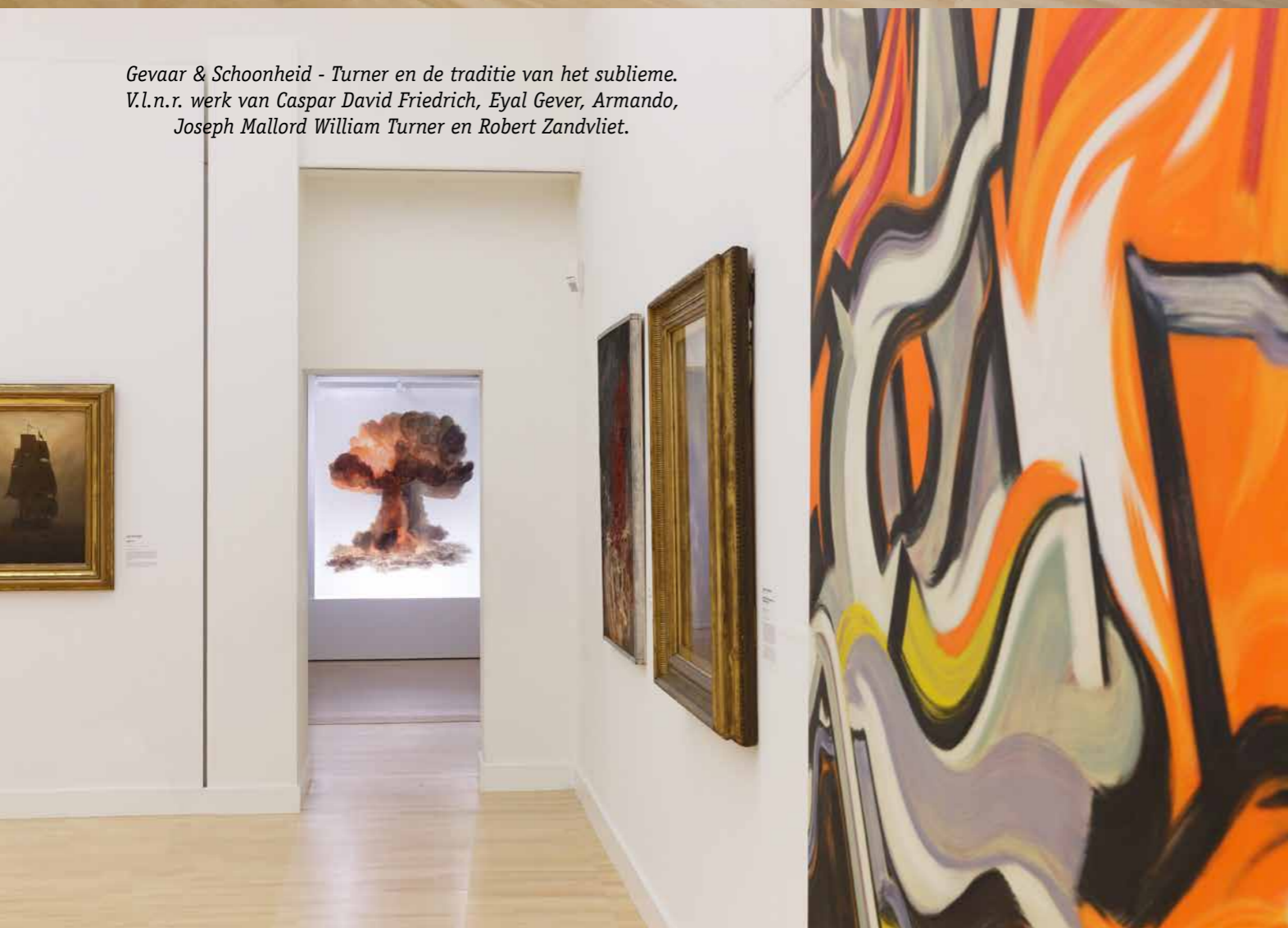
Bruiklenen aan derden

In 2015 werden door Museum de Fundatie de volgende werken in bruikleen gegeven:

- Willem Kalf, *Pronkstilleven met een collectie schelpen en een schelpenbeker*, 1675, uitgeleend voor de tentoonstelling *Vermeer and the Painters of the Dutch Golden Age*, HATA Foundation, Tokyo, Japan, 24 oktober 2015 t/m 5 mei 2016
- Piet Mondriaan, *Rij van elf populieren in rood, geel, blauw en groen*, 1908, uitgeleend voor tentoonstelling *De kracht van kleur*, Gemeentemuseum Den Haag, 3 oktober 2015 t/m 3 januari 2016
- Georges Lemmen, *Portret van Jan Toorop*, 1880, uitgeleend voor de tentoonstelling *De kracht van kleur*, Gemeentemuseum Den Haag, 3 oktober 2015 t/m 3 januari 2016
- Joan Miró, *Personnage*, 1955, uitgeleend voor de tentoonstelling *Miró en Cobra - Experimenteel spel*, Cobra Museum, Amstelveen, 9 oktober 2015 t/m 31 januari 2016
- Joan Miró, *Peintures sur carton de Miró 'Derrière le miroir'*, 1965, uitgeleend voor de tentoonstelling *Miró en Cobra - Experimenteel spel*, Cobra Museum, Amstelveen, 9 oktober 2015 t/m 31 januari 2016
- Nicolas Dings, *Staande ovatie*, 1997 - 99, uitgeleend voor de tentoonstelling *Nicolas Dings*, Stedelijk Museum Kampen, 24 januari 2015 t/m 22 maart 2015
- Nicolas Dings, *In tongen spreken*, 1997 - 98, uitgeleend voor de tentoonstelling *Nicolas Dings*, Stedelijk Museum Kampen, 24 januari 2015 t/m 22 maart 2015

Gevaar & Schoonheid - Turner en de traditie van het sublieme. V.l.n.r. werk van Marlène Dumas, Piet Mondriaan, Joseph Mallord William Turner en Piet Mondriaan.

Gevaar & Schoonheid - Turner en de traditie van het sublieme. V.l.n.r. werk van Caspar David Friedrich, Eyal Gever, Armando, Joseph Mallord William Turner en Robert Zandvliet.

- Paul Citroen, *Chaja*, 1936, uitgeleend voor de tentoonstelling *O Muze*, Frans Hals Museum / De Hallen Haarlem, 6 juni 2015 t/m 30 augustus 2015
- Jan Sluijters, *Liggend naakt*, 1918, uitgeleend voor de tentoonstelling *O Muze*, Frans Hals Museum / De Hallen Haarlem, 6 juni 2015 t/m 30 augustus 2015
- Joseph Mendes da Costa, *Vincent van Gogh*, 1908, uitgeleend voor de tentoonstelling *O Muze*, Frans Hals Museum / De Hallen Haarlem, 6 juni 2015 t/m 30 augustus 2015
- Stien Eelsingh, *Vrouwen een lijkkleed naaiend*, uitgeleend voor de tentoonstelling *Stien Eelsingh*, Museum Staphorst, 20 maart 2015 t/m 23 december 2015
- Stien Eelsingh, *Begrafenismaal*, 1954, uitgeleend voor de tentoonstelling *Stien Eelsingh*, Museum Staphorst, 20 maart 2015 t/m 23 december 2015
- Stien Eelsingh, *Boeren tijdens de schaft*, 1954, uitgeleend voor de tentoonstelling *Stien Eelsingh*, Museum Staphorst, 20 maart 2015 t/m 23 december 2015
- Paul Citroen, *De schilder schildert zijn zelfportret*, 1946, uitgeleend voor de tentoonstelling *Spiegeloog - Zelfportretten in de Nederlandse kunst*, Museum Arnhem, 3 oktober 2015 t/m 24 januari 2016
- Paul Citroen, *Zelfportret met Lotti Weiss*, 1929, uitgeleend voor de tentoonstelling *Spiegeloog - Zelfportretten in de Nederlandse kunst*, Museum Arnhem, 3 oktober 2015 t/m 24 januari 2016
- Isaac Israëls, *Vrouw in profiel*, voor 'Zonnebloemen' van Van Gogh, 1918, uitgeleend voor de tentoonstelling *Vincent uit de doeken – Hoe Van Gogh beroemd werd*, Het Noordbrabants Museum, Den Bosch, 10 oktober 2015 t/m 20 december 2015
- Danielle Kwaaitaal, *Hidden Series, Bibi*, 2011, uitgeleend voor de Overzichtstentoonstelling Danielle Kwaaitaal, De Nederlandsche Bank, Amsterdam, 9 september 2015 t/m 16 oktober 2015
- Danielle Kwaaitaal, *Hidden Series, Feline*, 2011, uitgeleend voor de Overzichtstentoonstelling Danielle Kwaaitaal, De Nederlandsche Bank, Amsterdam, 9 september 2015 t/m 16 oktober 2015
- Danielle Kwaaitaal, *Hidden Series, Kalaya*, 2012, uitgeleend voor de Overzichtstentoonstelling Danielle Kwaaitaal, De Nederlandsche Bank, Amsterdam, 9 september 2015 t/m 16 oktober 2015
- Danielle Kwaaitaal, *Hidden Series, Julie*, 2012, uitgeleend voor de Overzichtstentoonstelling Danielle Kwaaitaal, De Nederlandsche Bank, Amsterdam, 9 september 2015 t/m 16 oktober 2015
- Danielle Kwaaitaal, *Hidden Series, Uma*, 2012, uitgeleend voor de Overzichtstentoonstelling Danielle Kwaaitaal, De Nederlandsche Bank, Amsterdam, 9 september 2015 t/m 16 oktober 2015

- Vincent Willem van Gogh, *De molen 'Le blute-fin'*, 1886, uitgeleend aan Kunstsammlungen Chemnitz, Duitsland, 5 september 2015 t/m 3 januari 2016
- Anoniem, *Stilleven met witte pioenrozen*, 1885, uitgeleend aan Kunstsammlungen Chemnitz, Duitsland, 5 september 2015 t/m 3 januari 2016.
- Jo Koster, *Interieur met piano*, 1916, uitgeleend voor de tentoonstelling Muziek! Vier eeuwen muzikale kunst, Stedelijk Museum Zwolle, 8 november 2015 t/m 31 januari 2016

Langdurige bruiklenen aan Museum de Fundatie

- Kevin Bauer, *Et Ita Factum Est*, 2015, gemengde techniek, bruikleen van de kunstenaar
- Caspar Berger, *Ego Vivo/Self-Portrait 25*, 2013, gemengde techniek, bruikleen van de kunstenaar
- Etienne van Berlo, *Matroesjka & Baboesjka*, 2014, gemengde techniek, bruikleen van de kunstenaar
- Joop Moesman, *Klavecimbel*, 1975 - 76, gemengde techniek, bruikleen particuliere collectie
- Cornelis Rogge, *Ingesnoerde steen (nr. 3)*, datering onbekend, bewerkt natuursteen met nylonkoord, bruikleen van de kunstenaar
- Cornelis Rogge, *Ingesnoerde steen (nr. 4)*, datering onbekend, bewerkt natuursteen met nylonkoord, bruikleen van de kunstenaar
- Cornelis Rogge, *Wagen met portretten*, datering onbekend, gemengde techniek, bruikleen van de kunstenaar
- Cornelis Rogge, *Ingesnoerde steen (nr. 2)*, datering onbekend, bewerkt natuursteen met nylonkoord, bruikleen van de kunstenaar
- Cornelis Rogge, *Schaduwbeeld*, 2007, bewerkt cortenstaal, bruikleen van de kunstenaar
- Cornelis Rogge, *Ingesnoerde steen (nr. 1)*, 2010, bewerkt natuursteen met nylonkoord, bruikleen van de kunstenaar
- R.W. van de Wint, *Sunrise*, 1976 - 77, olieverf op doek, bruikleen particuliere collectie

Aanwinsten

Verworven voor de collectie van de provincie Overijssel

- Jan Cremer, *Red Horizon*, 2010, olieverf op doek
- Jan Cremer, *Aarde & Vuur (Oorlog, Bevrijding, Vrede)*, drieluik, 1984, olieverf op doek
- Hans van Houwelingen, *De kunst van waarde*, 2015, marmer, rijstzakken, goud

Verworven voor de collectie van de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie met steun van de BankGiro Loterij

- Jan Cremer, *Himalaya IV*, 1990, olieverf op papier
- Jan Cremer, *Sebastopol Sunrise*, 2010, olieverf op doek
- Jan Cremer, *Adelaar Sneeuw*, 1985, olieverf op doek
- Jan Cremer, *La Guerre Japonaise*, 1960, gemengde techniek op doek
- Jan Cremer, *Berlin*, 1955, collage op papier
- Jan Cremer, *compositie*, 1955, collage op papier

Schenkeningen

Schenkeningen aan de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie:

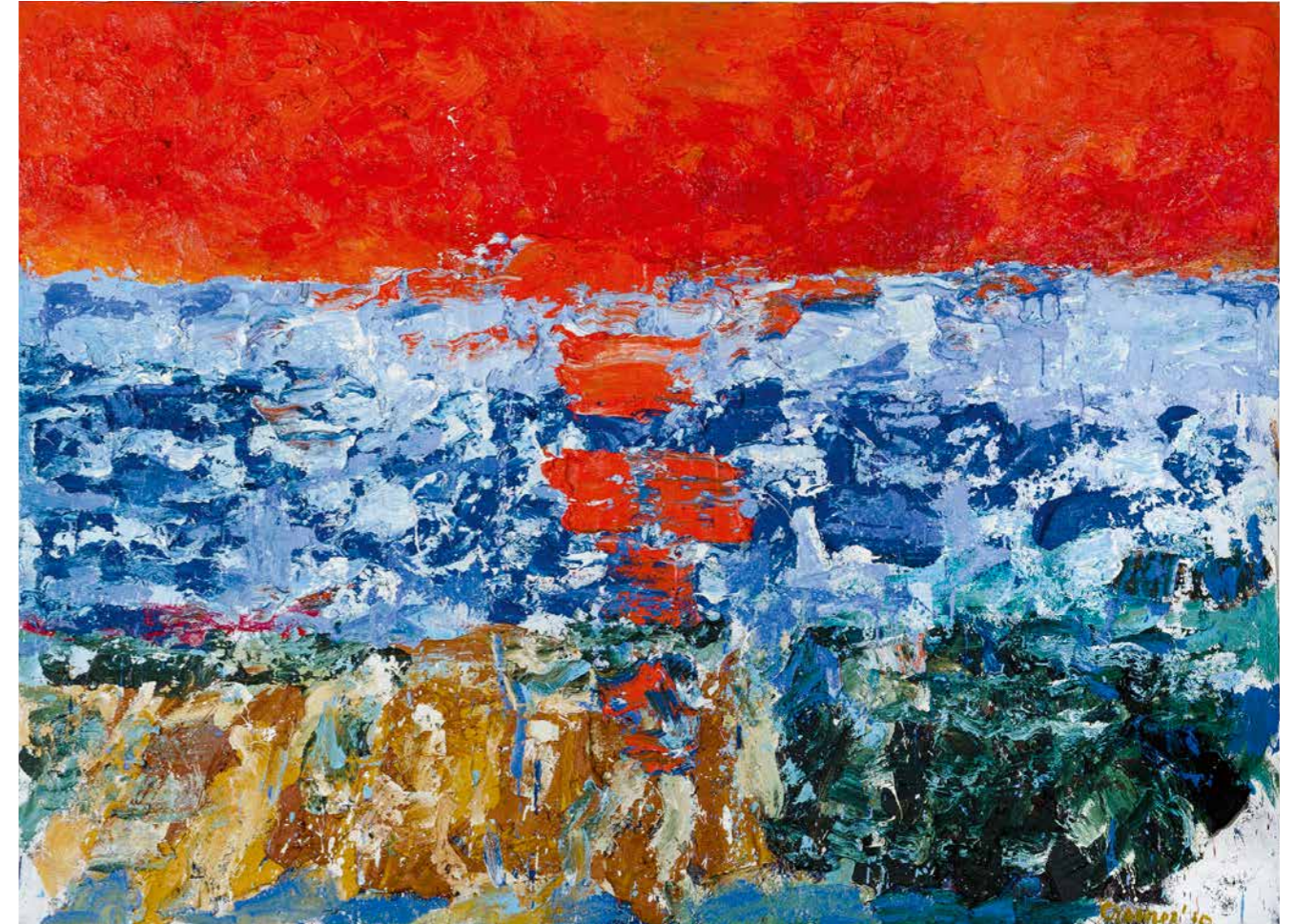
- David Bade, *Europa ontvoerd door getransformeerde stier Zeus op weg naar Kreta*, 2015, gouache op papier, schenking door de kunstenaar
- René de Boer, *Atlas*, 1986, gemengde techniek, schenking door de kunstenaar
- René de Boer, *Hoornen*, 1995, fosforbrons, schenking door de kunstenaar
- Max Cohen, *Cohen's choice, a selection of Dutch contemporary art*, 2015, drukwerk, schenking Stichting Kunstweek
- Truzanne Lousberg, *zonder titel*, 2014, zeefdruk op papier, schenking directie Artez
- Ans Markus, *Portret van Ralph Keuning*, 2015, olieverf op doek, schenking door de kunstenaar
- Marenne Welten, *Nieuwjaarswens 2016*, 2016, gouache op papier, schenking door de kunstenaar

Schenkeningen aan de collectie van de provincie Overijssel:

- Paul Citroen, *Portret van Nico Jesse*, 1953, olieverf op hardboard, schenking Nicolette Jesse
- Peter Riezebos, *Blauwvingers*, 2015, gemengde techniek op doek, schenking door de kunstenaar

Rechtsboven: Jan Cremer, Red Horizon, olieverf op doek, 220 x 300 cm, 2010. Verworven voor de collectie van de provincie Overijssel.

Rechtsonder: Jan Cremer, Sebastopol Sunrise, olieverf op doek, 220 x 300cm, 2010. Verworven met steun van de BankGiro Loterij.

Juan Muñoz, Conservation Piece, 2001, op de tentoonstelling In Search of Meaning - Mensbeelden in globaal perspectief.

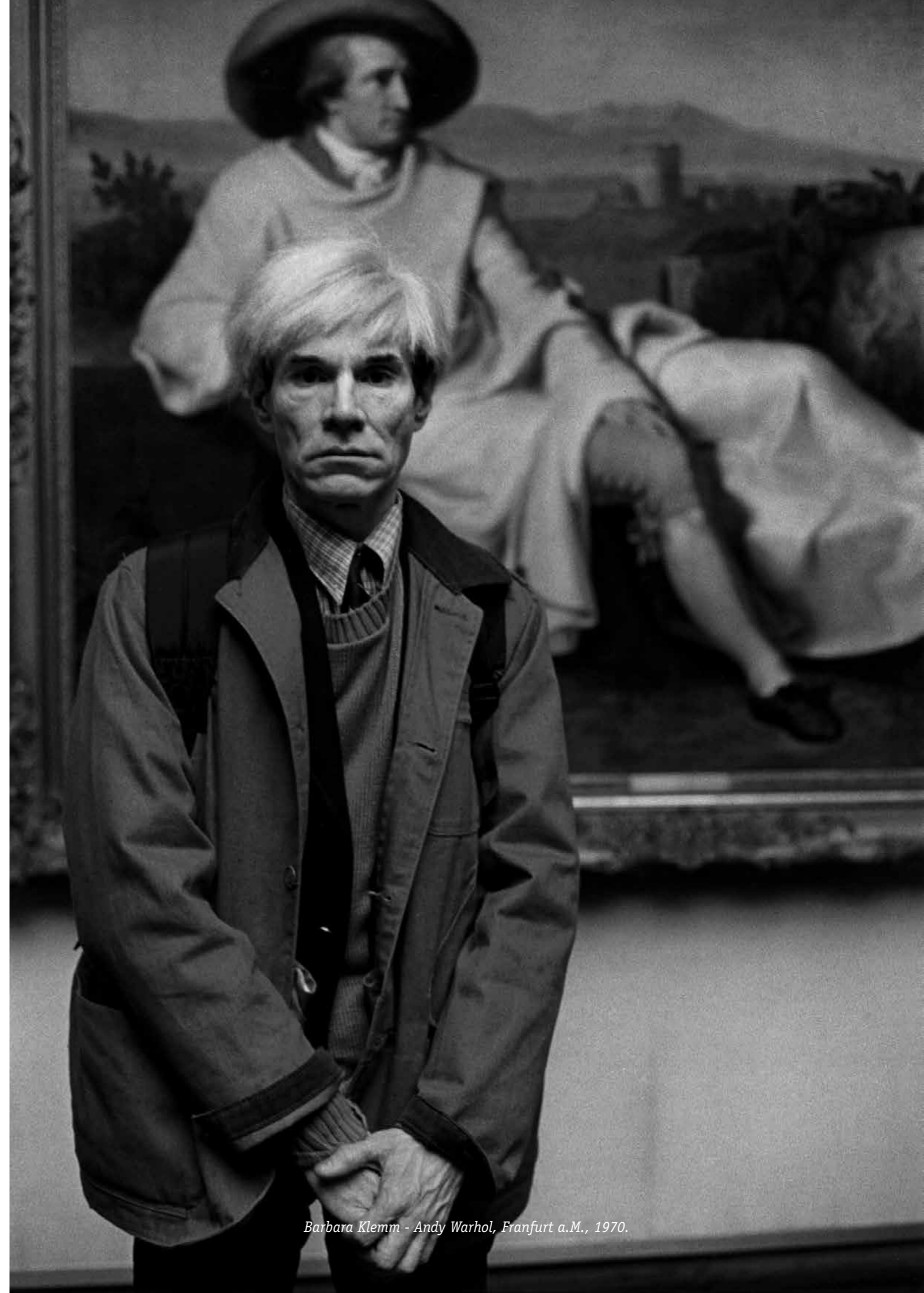
BIBLIOTHEEK EN DOCUMENTATIE

Bibliotheek

De kunsthistorische bibliotheek van Museum de Fundatie, waaronder de boeken uit het bezit van Dirk Hannema en Paul Citroen, is ondergebracht in het Westelijk Bouwhuis.

In het afgelopen jaar is zijn er 444 titels geordend en ingevoerd in het datasysteem. Eind 2015 waren er 8270 digitaal beschreven titels. In samenwerking met de Athenaeumbibliotheek in Deventer zijn de records via Worldcat ontsloten. Zo is het gedigitaliseerde deel van de bibliotheekcatalogus wereldwijd raadpleegbaar.

In 2015 schonk mevrouw Westra circa 7 meter kunsthistorische publicaties en kunstenaarsdocumentatie ten behoeve van de bibliotheek.

Barbara Klemm - Andy Warhol, Frankfurt a.M., 1970.

PUBLICITEIT

De persaandacht voor Museum de Fundatie was in 2015 groot. Over het museum, de tentoonstellingen en de vele andere activiteiten werd uitvoerig bericht. Een keuze uit de persaandacht voor de verschillende tentoonstellingen die in 2015 aanvingen:

In Search of Meaning – Mensbeelden in globaal perspectief

- Uitgebreide artikelen in NRC Handelsblad, Volkskrant, Trouw, Telegraaf, BN de Stem, Noordhollands Dagblad, de Stentor, Leidsch Dagblad, Villa d'Arte en Beelden Magazine, Meppeler/Steenwijker Courant
- Geïllustreerde tip/vermelding in Filosofie Magazine, Kunstbeeld, Ncrv gids
- Cathelijne Broers, directeur van Hermitage aan de Amstel recenseerde voor AVRO Opium de tentoonstelling. (AVRO, NPO 2)
- Samensteller Anne Berk gaf een rondleiding over de tentoonstelling voor het televisieprogramma Over Uit de Kunst (RTV Oost)

Closer – Het megarealisme van Tjalf Sparnaay

- Uitgebreide artikelen in Telegraaf, Algemeen Dagblad, Haarlems Dagblad, Reformatorisch Dagblad, Palet, Plus Magazine, Collect en de Stentor, Meppeler/Steenwijker Courant
- Geïllustreerde tip/vermelding in Viva, Veronica Gids, Max Magazine, Libelle, Tableau Magazine, ZIN, Vpro gids, Villa d'Arte, Margriet, Bouillon, Elle en Kunstkrant
- Tjalf Sparnaay was te gast in *Nooit meer slapen* (VPRO Radio 1)
- Tjalf Sparnaay was te gast in *Gijs 2.0* (KRO Radio 2)
- Tjalf Sparnaay gaf voor de programma's *Koffietijd* (RTL 4) en *Business Class* (RTL 7) een rondleiding over de tentoonstelling
- AVRO Kunstuur zond op 1 maart de documentaire 'Getting Closer' over Tjalf Sparnaay uit met beelden uit de tentoonstelling en commentaar van Ronald Plasterk, Jan Six en Ralph Keuning

Cremer in verf 1954-2014 & Jan Cremer – Unseen eye

- Uitgebreide artikelen in NRC Handelsblad, Trouw, Financieel Dagblad, Telegraaf, Algemeen Dagblad, Het Parool, De Stentor, TC Tubantia, Twente Life, Meppeler/Steenwijker Courant, Friesch Dagblad, AVRO Kunst en Cultuur, Brabants Dagblad, De Limburger, BN De Stem, Dagblad van het Noorden, Gooi en Eemlander, Leidsch Dagblad, Noordhollands Dagblad
- Geïllustreerde tip/vermelding in Volkskrant, NRC Handelsblad, Quest, Reidsgids consumentenbond, HP de Tijd, Max Magazine, Lourens, Nouveau, Adformatie, Avrobode, Kijk op Oost Nederland, Tableau, Hollands Glorie, Veronica Magazine, De Roskam, Elsevier, Plus Magazine, Villa d'Arte

- Jan Cremer gaf voor NOS (Jeroen Wielaert), Radio 5 (KRO Anders Denkenden) en RTV OOST (zowel Nieuws als Over Uit de Kunst) een rondleiding over de tentoonstelling
- Jan Cremer en Ralph Keuning waren te gast bij De Wereld Draait Door, (VARA, NPO1)
- Jan Cremer en Ralph Keuning waren te gast bij Tros Nieuwsshow (TROS, Radio 1)
- Cathelijne Broers, directeur van Hermitage aan de Amstel recenseerde voor AVRO Opium de tentoonstelling. (AVRO, NPO 2)

Over de aankoop van een achttal werken van Cremer werd medio juli 2015 uitvoerig bericht in onder andere Trouw, NRC Handelsblad, Telegraaf, Stentor en Twentse Courant Tubantia

Cornelius Rogge & Pjotr Müller – Tegenvoeters

- In De Stentor verscheen over deze tentoonstelling een dubbel interview.

Gevaar & Schoonheid. Turner en de traditie van het sublieme.

- Uitgebreide artikelen in NRC Handelsblad, Volkskrant, Trouw, Telegraaf, Museumtijdschrift, Het Parool, AVRO Kunst en Cultuur, Financieel Dagblad, De Stentor, TC Tubantia, De Groene Amsterdammer, De Roskam, Leeuwarder Courant, Dagblad van het Noorden, Meppeler/Steenwijker Courant, Elsevier, Nederlands Dagblad, Villa d'Arte, Collect, Palet, Christelijk Weekblad, Tableau
- Geïllustreerde tip/vermelding in Volkskrant, NRC Handelsblad, Libelle, Max Magazine, ZIN Magazine, Nouveau, JAN, Residence, Vind, More Than Classic, Elegance, Lourens, Arts & Auto, Eigen Huis & Interieur
- Ralph Keuning en Arnoud Odding waren te gast in *De Nieuws BV*, BNN/VARA Radio 1
- Ralph Keuning leidde Jeroen Wielaert (Radio 1 journaal) rond over de tentoonstelling
- Ralph Keuning gaf voor *Koffietijd* (RTL 4), *Nieuws* (RTV Oost) en *OverUIT de Kunst* (RTV Oost) een rondleiding over de tentoonstelling
- Dieuwertje Blok bezocht voor het programma *Landinwaarts* (NPO2, NTR) met weerman Marco Verhoef de tentoonstelling

Nick & Simon - Open

- Uitgebreide artikelen in Algemeen Dagblad, Telegraaf, Trouw, Metro, Noordhollands Dagblad, De Stentor, TC Tubantia, Brabants Dagblad, Gelderlander, BN de Stem, Eindhovens Dagblad, PZC, Leidsch Dagblad, Gooi en Eemlander, Meppeler/Steenwijker Courant, Viva, De Limburger, Leeuwarder Courant, Dagblad van het Noorden
- Geïllustreerde tip/vermelding in Kidsweek, 7 Days, Friesch Dagblad, Veronica Magazine

- Op de druk bezochte perspresentatie deed *De ochtend* (KRO/NCRV Radio 1) live verslag, alsmede *Gijs 2.0* (KRO/NCRV Radio 2) en maakte het Radio 1 Journaal (NOS) een reportage
- *RTL Boulevard*, *SBS Shownieuws*, *Koffietijd* (RTL 4) maakten allen een reportage
- Nick & Simon waren te gast in *AVRO Opium* en gingen met Cornald Maas rond over de tentoonstelling

Barbara Klemm – Van Willy Brandt tot Andy Warhol

- Uitgebreide artikelen in *Trouw*, *Stentor*, *Dagblad van het Noorden*, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *Meppeler/Steenwijker Courant*
- Geïllustreerde tip/vermelding in *Volkskrant*, *Kleio*, *Adformatie*, *Elsevier*

Ellen Auerbach - Berlijn • Tel Aviv • New York. Een fotografische wereldreis

- Uitgebreid artikel in *Financieel Dagblad*, *De Roskam*, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *Meppeler/Steenwijker Courant*, *Nieuw Israelitisch Weekblad*
- Geïllustreerde tip/vermelding in *Nieuw Israelitisch Weekblad*, *Kleio*, *Tableau*, *Chip Foto Magazine*

Annemarie Busschers – Met huid en haar

- Uitgebreid artikel in *Telegraaf*, *Noordhollands Dagblad*, *Leidsch Dagblad*, *Gooi en Eemlander*, *Dagblad van het Noorden*, *De Stentor*,
- Geïllustreerde tip/vermelding in *Elsevier*

FUNDATIEfusions

- Over de verschillende *FUNDATIEfusions* werd bericht in lokale en regionale media.

Algemeen

Naast de tentoonstellingen was er gedurende het jaar veel aandacht voor het museum in zijn algemeenheid. Dat Museum de Fundatie tot een van de geselecteerde musea voor het De Wereld Draait Door Pop Up museum behoorde bracht zeer veel media aandacht met zich mee, onder meer in *NRC Handelsblad*, *Volkskrant*, *Algemeen Dagblad*, *Telegraaf*, *Parool* en tal van andere regionale kranten. Met de opening van het De Wereld Draait Door Pop Up museum kon Museum de Fundatie bekend maken dat onderzoek van het Rijksmuseum uitwees dat een vanitasstilleven uit de collectie van de hand van Jan Lievens was. Deze ontdekking werd door Ralph Keuning bekendgemaakt in *De Wereld Draait Door* en uitvoerig besproken in onder meer *NRC Handelsblad*, *Trouw*, *Het Parool*, *Trouw*, *Noordhollands dagblad*, *Gooi en Eemlander*, *Dagblad van het Noorden* en *De Stentor*.

Ralph Keuning was met vier collega museumdirecteuren, gedurende 2015 als recensent verbonden aan het AVRO programma *Opium* (NPO2). Maandelijks besprak hij er een tentoonstelling uit het nationale aanbod. Hij nam eens per twee weken de ochtendkranten door in het Radio 4 programma *De ochtend van 4* en is sinds oktober met regelmaat te gast in het Radio 1 programma *De Nieuwsbv* waar hij de highlights in (inter)nationale culturele aanbod presenteert.

Leden/lezersacties

Rond de diverse tentoonstellingen werden in 2015 enkele arrangementen en leden/lezersacties ontwikkeld in samenwerking met onder meer LIDL Nederland, AVRO en SPOOR.

Social Media

Ook in de social media was in 2015 zeer veel aandacht voor Museum de Fundatie. Posts, tweets en comments zijn in dit overzicht niet opgenomen, raadpleeg hiervoor twitter.com/museumfundatie #fundatie en [Facebook.com/museumdefundatie](https://facebook.com/museumdefundatie).

Marketing

Ook in 2015 werd er geadverteerd in kranten (kunstbijlagen van de *Volkskrant*, *Trouw* en *NRC Handelsblad*) en enkele magazines. Daarnaast werd dit jaar gebruik gemaakt van STER-spots op Radio 1. In *NRC Handelsblad* werden drie advertorials (coverwraps) geplaatst. Deze werden in compacte varianten vertaald voor pagina-advertenties in *Volkskrant* en *Trouw* (*Voor Gevaar & Schoonheid - Turner en de traditie van het sublieme* werd de *NRC* coverwrap doorgeplaatst in *Volkskrant*). In samenwerking met *Zwolle Marketing*, *Odeon de Spiegel theaters*, *Waanders in de Broeren* en de *Librije* realiseerden wij de campagne 'Zomer in Zwolle'.

Museumles De verstrooide verzamelaar.

Museumles Welkom op het kasteel.

EDUCATIE EN VOORLICHTING

Onderwijs

In totaal bezochten 3.298 leerlingen en studenten uit het basis-, voortgezet- en beroepsonderwijs in groepsverband Kasteel het Nijenhuis (2014: 3.627). Er werden 64 museumlessen afgenomen en 10 zap-lessen. Individueel bezochten 1640 kinderen en jongeren onder de 18 jaar Kasteel het Nijenhuis (2014: 1.457). 7.638 leerlingen en studenten uit het basis-, voortgezet- en beroepsonderwijs bezochten Museum de Fundatie, Zwolle (2014: 6.284) in groepsverband (154 museumlessen en 72 zap-lessen) en 7400 kinderen en jongeren bezochten Museum de Fundatie, Zwolle op eigen gelegenheid (2014: 4167).

Net als in 2014 hebben meer dan 10.000 leerlingen van het Deltion College in Zwolle kennis kunnen nemen van de *FUNDATIEfusions* op een prominente plek op de campus.

Basisonderwijs (PO)

Het aanbod voor groepen uit het basisonderwijs bestond uit de volgende museumlessen:

Kasteel: Welkom op het kasteel (groep 1-2), Hollen of stilstaan; Bewegende beelden (groep 3-4), Bijzondere koppen (groep 3-4), Net ff anders (groep 5-6), De schaal van Rigter (groep 5-8), Sporen uit het verleden (groep 7-8) en twee lessen in het kader van de Kinderboekenweek: Wat een kunst! Op bezoek bij professor Kijkesgoed (groep 1-2) en Lariekoek, kletspraat en ware verhalen (groep 3-4).

Paleis: Het vormenvrouwetje (groep 1-2), De verstrooide verzamelaar (groep 3-4) en Ik zie wat jij niet ziet (groep 5-8), en 'Van Realisme tot abstract' (een les op maat voor groep 3-8). Twee lessen werden ontwikkeld in het kader van de Kinderboekenweek: 'Een andere wereld' (Turner) (groep 5-6) en 'Door een roze bril' (Nick en Simon) (groep 7-8).

Daarnaast konden scholen weer gebruik maken van kijkwijzers (Groot en Klein, groep 1-2 / Bewegende beelden, groep 3-4 / Portretten, groep 5-6 en Beeldaspecten, groep 7-8) wanneer ze zelfstandig een bezoek aan het museum brachten (ontwikkeld in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit).

Net als voorgaande jaren werd de museumles 'Welkom op het kasteel' veelvuldig ingepland (32 klassen). Een groeiend aantal klassen boekten een ontvangst op maat, waarbij onderdelen uit verschillende museumlessen werden samengevoegd of waarin een specifiek onderwerp op verzoek van de school werd behandeld (28 klassen).

Voorgezet onderwijs (VO) en beroepsopleidingen.

Het aanbod voor groepen uit het voortgezet onderwijs en beroepsopleidingen bestond uit de museumles 'Echt of imitatie', een Grand Tour of Zap-les (interactieve rondleiding) bij de vaste collectie, de tuin en/of tijdelijke tentoonstellingen en kijkwijzers 'Beeldaspecten', 'Architectuur', 'Beeldentuin' en bij de tentoonstellingen *Closer - Het megarealisme* van Tjalf Sparnaay, *In Search of Meaning, Gevaar & Schoonheid* en *Nick & Simon - Open*.

Voor docentenopleidingen bood Museum de Fundatie de museumles "Het museum als leerplek" aan, waarin studenten kennis kunnen maken met het educatieve aanbod van Museum de Fundatie voor het primair onderwijs en meer informatie krijgen over werkvormen in een museum en kunst beschouwen met kinderen. De Hogeschool VIAA, Alfacollege en Pabo Windesheim maakten gebruik van dit aanbod.

Wanneer scholen Kasteel het Nijenhuis bezochten, boekten zij veelal een roulatieprogramma waarin diverse onderdelen aan bod kwamen (rondleidingen, tekenopdrachten, fotografie-opdrachten, kijkwijzers).

In het Paleis a/d Blijmarkt werden vooral Grand Tours en zap-lessen bij de vaste collectie en tijdelijke tentoonstellingen gegeven (resp. 46 en 48 groepen).

Op 20 augustus ontving Museum de Fundatie in het kader van de MBO Bruisdag (introductiedag voor nieuwe MBO-studenten) ca. 300 studenten.

Rondleidingen en lezingen (volwassenen)

Museum de Fundatie biedt rondleidingen aan bij de diverse tentoonstellingen en de vaste collectie. In het verslagjaar boekten 263 groepen een rondleiding voor het Paleis a/d Blijmarkt (2014:285). 42 groepen boekten een rondleiding voor Kasteel het Nijenhuis (2014:84).

Diverse rondleidingen en lezingen werden georganiseerd in samenwerking met achtereenvolgens de Vrije Academie voor Kunsthistorisch Onderwijs, de AVRO en Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO). In de rondleidingen werd op verzoek een specifieke tentoonstelling behandeld, de vaste collectie en haar geschiedenis, de verbouwing van het Paleis of een combinatie van verschillende onderwerpen.

Gastconservator Anne Berk verzorgde 12 lezingen bij de tentoonstelling *In Search of Meaning*.

Docentenbijeenkomsten

Voor docenten en interne cultuur coördinatoren organiseerde Museum de Fundatie in 2015 drie keer speciale bijeenkomsten om nieuwe tentoonstellingen onder de aandacht te brengen. De bijeenkomsten bestonden meestal uit rondleidingen, een toelichting op de ontwikkelde lesmaterialen en de relatie tussen de tentoonstelling en de onderwijsinhoud in de klas.

Samenwerking Travers Welzijn

In samenwerking met Travers Welzijn organiseerde Museum de Fundatie op 20 juni een programma voor ouders met kinderen. Zij brachten een bezoek aan de tentoonstelling van Jan Cremer. De interactieve rondleiding werd afgewisseld met korte opdrachten die ouder en kind samen konden doen.

Groot Zwols Kinderboekenfeest

De Kinderboekenweek kreeg dit jaar in Zwolle een bijzondere en feestelijke aftrap. Op 7 oktober vond in Hedon het Groot Zwols Kinderboekenfeest plaats; Een festival compleet met theater, muziek, workshops, boekenmarkt én gastvoorzitters. Het feest stond in het teken van natuur, wetenschap en techniek en sluit daarmee aan bij het landelijke thema van de Kinderboekenweek, dat het motto "raar maar waar!" draagt. Museum de Fundatie verzorgde een workshop waarin de werken van William Turner centraal stonden. Het Kinderboekenfeest was een initiatief van het Zwols Educatie Netwerk Cultuur (een aantal culturele instellingen in Zwolle), in samenwerking met Stadkamer.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Personeel

De organisatie van Museum de Fundatie bestaat op 31 december 2015 uit een professionele kern van 37 werknemers. Op basis van een volledig dienstverband waren er gedurende het jaar 2015 27,3 fte in dienst (2014: 25,04). Voor projecten en activiteiten die de capaciteit van de organisatie overstijgen, worden externe krachten ingehuurd.

Personeelsvertegenwoordiging

Met ingang van het jaar 2006 is door het museum personeel een personeelsvertegenwoordiging gekozen, die bestaat uit drie personen. De personele invulling is in het jaar 2015 ongewijzigd ten opzichte van 2014. De samenstelling is als volgt:

- Jolanda Falke (voorzitter);
- Jenny Kok (lid);
- Kristian Garssen (lid).

De directie van Museum de Fundatie heeft in 2015 regelmatig overleg gevoerd met de personeelsvertegenwoordiging.

Vertrouwenspersoon

In het verslagjaar is Maetis beschikbaar geweest als vertrouwenspersoon voor het personeel.

Personele samenstelling

- drs. Ralph Keuning, directeur;
Bezoldiging directeur/bestuurder 2015
Beloning 133.295 euro*
**In de beloning 2015 is een nabetaling 2014 ad € 12.500 begrepen*
- Belastbare onkostenvergoeding 4.830 euro
- Beloningen betaalbaar op termijn 11.775 euro
- Pieter-Bas Rebers, hoofd bedrijfsvoering/plv. directeur;
- Patty den Hartigh, directie assistent/projectcoördinator;
- Harma van Putten, secretaresse;
- Koen Schuurhuis, medewerker marketing en pr;

- Kristian Garssen, coördinator collecties;
- Arjette van Dulmen Krumpelman, projectcoördinator collecties en educatie;
- Matty Hop, assistent bedrijfsvoering;
- Mehmed Emic, technisch medewerker;
- Jolanda Falke, floormanager;
- Jan-Albert Hiemstra, floormanager;
- Jenny Kok, floormanager;
- Janet de Haan gastvrouw;
- Paul Journee, gastheer;
- Richard Kemerink op Schiphorst, gastheer;
- Jeroen Molenaar, gastheer;
- Hilde Pleysier, gastvrouw;
- Sandra Rauwerdink; gastvrouw;
- Marlies Uil, gastvrouw;
- Marry Wijermars, gastvrouw;
- Bernd te Winkel, gastheer.

Gastconservatoren

In Search of Meaning - Mensbeelden in globaal perspectief: gastconservator Anne Berk

Oproepkrachten suppoost

- Anne Maarten Bruins;
- Gerben Dirven;
- Arjen van Dragt;
- Janneke van Dulmen Krumpelman;
- Frank van der Hoeven;
- Hans Mateboer;
- Nelly Oosterwijk;
- Willy Verduin;
- Liesbeth Visser;
- Meike Vlierhuis;
- Marleen Wienk;
- Ida Wijkel.

Museumdocenten/rondleidsters

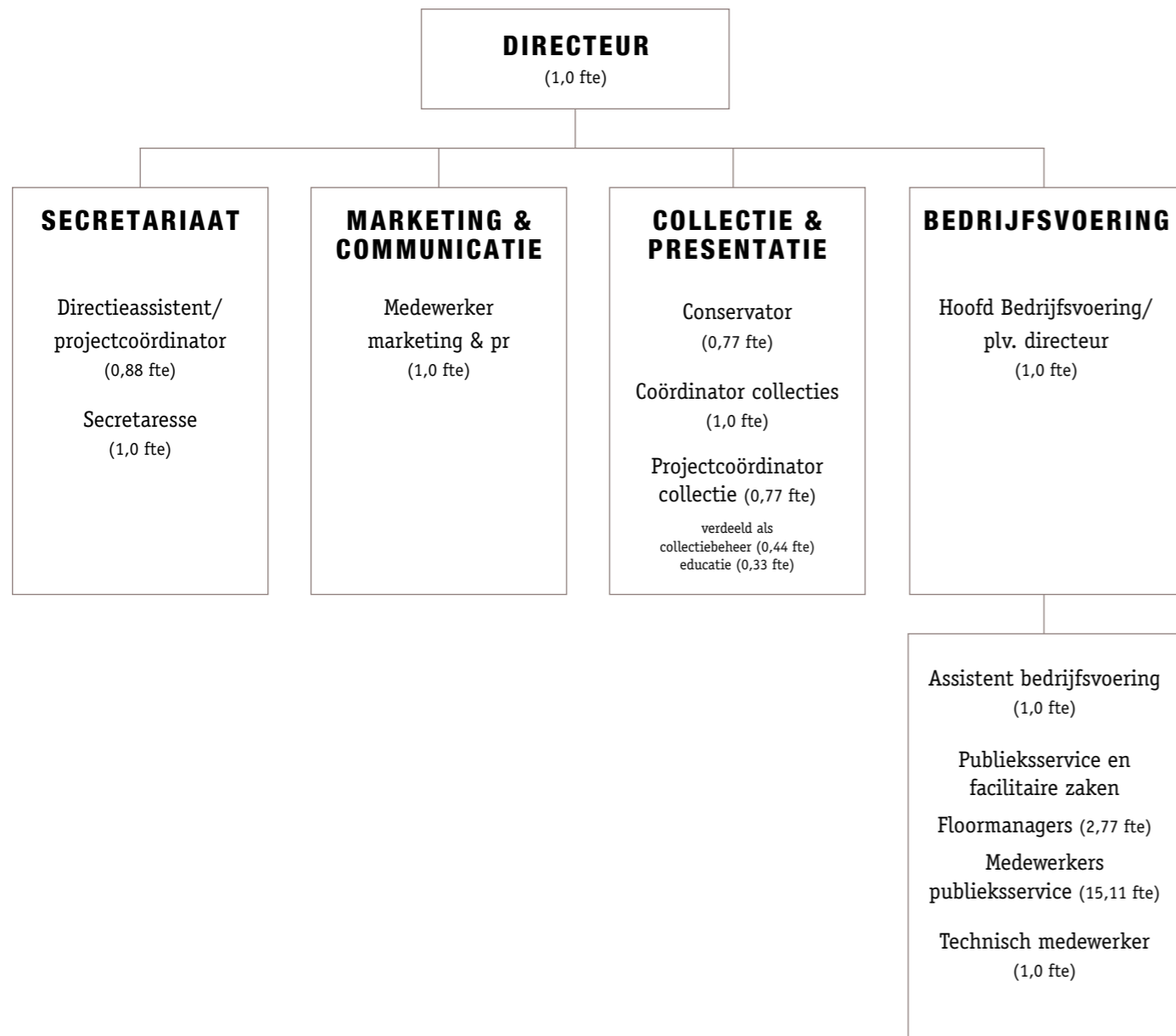
- Arda van Dam; coördinator rondleidingen;
- Corine Aalvanger;
- Heleen Baars;
- Carolien ten Bruggencate;
- Karin Christiaans;
- Sylvia Homm;
- Elly Kale;
- Jellie Kooistra;
- Olivia Lankhorst;
- Maritte Leystra;
- Harriët Locht;
- Carla van Loosbroek;
- Marit Otto;
- Susanne van Paridon;
- Marlies van de Pol
- Riët Stegehuis;
- Alessandra van der Voort;
- Ida Wijkel;
- Mary Zwetsloot.

Personele wisselingen

Uit dienst:

- drs. Karin van Lieverloo, conservator;
- Julia Raaijmakers, coördinator rondleidingen;
- Daphne Melenhorst; museumdocent/rondleidster;
- Shai Vegter; oproepkracht.

ORGANOGRAM

Cremer in verf, 1954-2014

In Search of Meaning – Mensbeelden in globaal perspectief

FINANCIËN

Het financiële overzicht is gebaseerd op de jaarrekening 2015 van Stichting Hannema-de Stuers Fundatie. Op 23 maart 2016 is deze, voorzien van een accountants-verklaring, goedgekeurd door de leden van de Raad van Toezicht. Deze jaarrekening ligt ter inzage bij de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie.

Balans per 31 december 2015

ACTIVA (in euro's)	31-12-2015	31-12-2014
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Verbouwing 't Nijenhuis 2005-2006	0	5.139
Overige materiële vaste activa	103.283	102.587
	<u>103.283</u>	<u>107.726</u>
Vlottende activa		
Voorraden	102.832	105.055
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	42.072	41.548
Vorderingen inzake belastingen	66.530	36.187
Overige vorderingen en overlopende activa	314.134	303.390
	<u>422.736</u>	<u>381.125</u>
Liquide middelen	2.716.184	2.420.609
Totaal	3.345.035	3.014.515

Balans per 31 december 2015

PASSIVA (in euro's)	31-12-2015	31-12-2014
Eigen vermogen		
Algemene reserve	660.000	600.000
Reserve kunstankopen de heer Hannema	101.094	41.979
Reserve tentoonstellingsfonds	1.031.314	964.234
Reserve beveiliging	175.000	115.000
Reserve restauraties	131.078	95.000
Reserve infrastructuur, huisvesting, digitalisering en communicatie	249.109	350.000
Reserve internationale topproducties/samenwerkingsprojecten	439.895	360.223
	<u>2.787.491</u>	<u>2.526.436</u>
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	259.946	344.732
Schulden inzake belastingen en sociale lasten	2.079	58.096
Schulden inzake pensioenen	14.106	18.203
Overige schulden en overlopende passiva	281.413	67.048
	<u>557.544</u>	<u>488.079</u>
Totaal	3.345.035	3.014.515

EXPLOITATIEREKENING OVER 2015 (in euro's)

Omschrijving	Werkelijk 2015	Begroting* 2015	Werkelijk 2014
Baten			
Bijdragen en subsidies	1.937.939	1.986.500	1.925.725
Entreegelden	1.594.934	540.000	1.158.090
Opbrengsten uit verhuur	104.172	118.750	100.701
Overige baten	1.638.252	435.750	1.418.991
Totaal baten	5.275.297	3.081.000	4.603.508
Lasten			
Personeelskosten	1.591.962	1.536.000	1.532.944
Huisvestingskosten	944.413	739.500	736.798
Kantoorkosten	97.693	84.400	79.226
Promotiekosten	65.704	78.000	76.336
Tentoonstellingskosten	1.157.208	235.100	800.000
Educatiekosten	36.745	15.000	29.955
Documentatie/collectiekosten	466.817	144.000	337.580
Overige algemene kosten	635.800	207.500	591.153
Afschrijvingen	34.444	49.000	62.516
Totaal lasten	5.030.786	3.088.500	4.246.508
Bedrijfsresultaat	244.512	-7.500	356.999
Financiële baten en lasten	16.543	7.500	22.724
Totaal exploitatieresultaat	261.055	0	379.724

Bestemming van het resultaat 2015:

Dotatie algemene reserve	60.000
Dotatie reserve kunstaankopen dhr. Hannema	344.550
Onttrekking reserve kunstaankopen dhr. Hannema	285.435
Dotatie reserve tentoonstellingsfonds	779.391
Onttrekking reserve tentoonstellingsfonds	712.311
Dotatie reserve beveiliging	183.640
Onttrekking reserve beveiliging	123.640
Dotatie reserve restauraties	60.000
Onttrekking reserve restauraties	23.922
Onttrekking reserve infrastructuur, huisv ed	100.891
Dotatie reserve internationale topproducties/samenwerkingsprojecten	524.569
Onttrekking reserve internationale topproducties/ samenwerkingsprojecten	444.897
	261.055

Ad* De begroting heeft geen deel uitgemaakt van de accountantscontrole

Perspreview 'Nick & Simon-Open.'

CONTACT

Museumlocaties

Kasteel het Nijenhuis, 't Nijenhuis 10, Heino/Wijhe
Paleis a/d Blijmarkt, Blijmarkt 18-20, Zwolle

Openingstijden

Kasteel het Nijenhuis

Zomerseizoen: maart - oktober di. - zo. 11 - 17 uur

Winterseizoen: november - februari do. - zo. 11 - 17 uur

Paleis a/d Blijmarkt di. - zo. 11 - 17 uur

Kantoor- en correspondentieadres

Museum de Fundatie
't Nijenhuis 10
8131 RD Heino/Wijhe

Tel: 0572 38 81 88

Fax: 0572 38 81 77

info@museumdefundatie.nl

www.museumdefundatie.nl

COLOFON

Tekst en productie: Museum de Fundatie

Van de werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie zijn de publicatierechten geregeld met Pictoright te Amsterdam,
© c/o Pictoright Amsterdam 2016.

Museum de Fundatie heeft er naar gestreefd de rechten van de illustraties volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot ons wenden.

Fotografie: Museum de Fundatie, Caspar Berger/Annick Vroom, Roy Beusker, Joep Jacobs, Pedro Sluiter, Annemieke van der Togt, Hans Westerink, Linda Wispels, Harry Witte.

Ontwerp: STUNNED Communicatie en Vorm, Zwolle

© 2016 Stichting Hannema-de Stuers Fundatie, Heino/Wijhe

MUSEUM DE
FUNDATIE